Woensdag 3 Februari 1915. Eerste Jaarg. Nr 21

HET

Prijs : 5 Centiemen door geheel België

Vlaamsche Nieuws

Het best ingelicht en meest verspreid Nieuwsblad van België. - Verschijnt 7 maal per week

ABONNEMENTSPRIJZEN :
Per week . . 0.35 | Per 3 maanden . 4.00
Per maand . . 1.50 | Per 6 maanden . 7.50
Per jaar 14.00

BESTUUR :
Hoofdopsteller : Alfons BAEYENS
Beheerder : Ant. VAN OPSTRAET

BUREELEN :
Roodestraat, 44, ANTWERPEN
Telefoon 1990

AANKONDIGINGEN :
Tweede bladz. per regel . 2.50 | Vierde bladz. per regel . 0.35
Derde id. id. . 1.00 | of volgens overeenkomst.
Doodsbericht 5.00

ULTIMA VERBA

De *Nieuwe Gazet* meldt zonder de minste ontroering de zelfmoord van een harer opstellers. Mijnheer N... laat met groot misbaar weten, dat hij zijn laatste woord heeft gezegd.

Als ge niet veel woorden, en dan nog niet altijd verstandige, te verspillen hebt, is het een heele zaak te komen zeggen dat ge het laatste van uw voorraad hebt opgebruikt ; en als het dan nog betreft eene kwestie, waar ge heelemaal niet veel weet van te vertellen, wordt het nog treuriger.

Schikken we ons in ons noodlot : wijlen Mijnheer N... stuurt ons zijn laatste woorden toe ! Het moet wel zijn, dat hij zich door heel de wereld verlaten voelt, anders zou hij zoo jammerlijk niet krijschen tot afscheid : *Eli ! Eli ! Lamma sabacthani !*

Het weze ons toegelaten eene rede te houden over de kille groeve, waarin wijlen mijnheer N... van de *Nieuwe Gazet* voortaan rust. Niet dat zijne laatste woorden, die aanleiding geven tot deze *oratie*, zooveel beteekenen ; maar de zaak, waarover hij ze verspilde, verdient dit wel.

Wijlen mijnheer N... begint zijn laatste uitbeezeming met te zeggen dat zijn artikel, — helaas, het laatste ! — over « Onze Akademie », algeheele instemming vond bij de echte kunstenaars.

Hoezeer wij ook de meening deelen van den Romeinschen wijsgeer, die zegde, dat men van de dooden alleen goeds mag vertellen, toch spijt het ons te moeten verklaren, dat wijlen mijnheer N... heel en al verkeerd was. Geen enkelen echte, zelfs geen nagemaakten kunstenaar, kan hij bij name noemen, die zijne meening was toegedaan, alleen reeds omdat zelfs een pseudo-artist niet graag wordt uitgelachen in gezelschap van een onbevoegden wawelaar.

Onze hoedanigheid van *jongste dagblad* van Antwerpen gaf het wijlen mijnheer N... op de zenuwen. Jong zijn, is geen schande ; maar oud zijn, en onzin praten, waarvoor een schooljongen zich zou schamen, is een bejammerenswaardig gebrek. Het schielijk verscheiden van wijlen mijnheer N... heeft hem belet deze waarheid naar waarde te beseffen.

Zonder eenige *retouche* heeft wijlen mijnheer N... zijn portret, door ons naar het leven geteekend, voor zijne lezers tentoongesteld. Hij vond het blijkbaar gelijkend, en tot hiertoe is geen wanklank ons komen zeggen dat wij verkeerd waren in ons konterfeitsel, — en wij hebben hem nochtans in geenen deele geflatteerd : hij *was* zooals hij *is*.

Wijlen mijnheer N... dacht te mogen spreken, in alle bescheidenheid, over dingen welke hij meende te kennen. Verre van ons de gedachte hem dit recht te betwisten. Alleen waar hij blijk gaf van de zaken welke hij besprak, niet de eerste beginselen te begrijpen, daar namen wij het recht hem met onzen schilderkwast, — *kwastus kwastum fricat* — te streelen.

Dat wijlen mijnheer N... geen persoonlijk belang bij de zaak had, en *pro domo* pleitte, wie heeft dat ooit gezegd ? Toch *wij* niet. Wij weten te goed dat onze afgestorven tegenstrever nimmer te huis hoorde bij *artisten*, het is gelijk van welken aard, om zulke ketterij te verkonden.

Vooraleer zijn mond voor immer te sluiten, meende hij nog ons persoonlijk te lijve te moeten gaan, met te zeggen : dat hij ons kent. Hij zegt van ons : *het* is een vogel met een bek.

Het, is een onzijdig, thans ongebruikelijk bepalend lidwoord... Wij behooren, ondanks de neutraliteit tot dewelke wijlen mijnheer N... ons verwees, tot het mannelijk geslacht. Dat wij in het bezit zijn van een bek, hebben wij nooit betwist ; edoch, niet dien eens roofvogels, azende op de lijken van gesneuvelden, is de onze ; niet eens dezen van een dier fantastische nachtvogels, rondfladderend in de verhalen van zwarte ridders, en die in de vesperale stonden, *quand l'heure est venue de faire des discours*, de geestrijke gemeente doen uitroepen : *le bec papillon* begint te pruttelen !

Ah ! Die *bec papillon !* 't Is een heel poëma. Hoe bejammeren wij het, dat wij den *bec papillon* van wijlen mijnheer N... niet kunnen loven om zijn kranige houding !... Hoe betreuren wij het dat wij zijne gedachten niet eens bestreden hebben. Want wij bestreden alleen de strekking die wijlen mijnheer N..., na een vriendschappelijken duw in zijn rug, volgde ; waar geen gedachten aanwezig waren, was het ons toch gansch onmogelijk er een enkel te bestrijden.

Wijlen mijnheer N... dacht dat wij « het werktuig waren van een kliekje ! » Wij vergeven zijner nagedachtenis dit gallicisme, en laten het in al zijn onbeduidendheid voor zijn rekening. Maar het weze ons veroorloofd te zeggen dat de ooren van den uil — een uil *heeft* ooren — scherp uitsteken onder de bewering van den overledene, waar hij sprak dat de 240,000 frank, welke de Akademie jaarlijks kost, doelmatiger te besteden zijn.

Dat is de *zaak*, het *zaakkie*, *la ponne bedide affaire*, door zekere lieden beloerd en waarover wijlen mijnheer N... het licht van zijnen *bec papillon* liet gloren !

Thans de Akademie sluiten, nu de hunkeraars naar het boterschoteltje niet voltallig aanwezig zijn, om dezelve *later*, als de bende van 't Centrum de macht in handen zal hebben, herin te richten naar den wensch van de Verlantisten, — dàt is het doel, betracht door heeren die wèl *pro domo* pleiten, maar voorzichtigheidshalve een aap vooruitzenden, om voor hen de kastanjes uit het vuur te krabben.

Dàt is het precies, wat wij niet willen, ondanks het grammoedig gedoe van wijlen mijnheer N... en zijn kornuiten, — en onder *wij* zijn bedoeld al wat kunstschilder en kunstkenner is te Antwerpen.

Wijlen mijnheer N... kunnen wij niet tusschen deze tellen, ofschoon wij volmondig beamen wat hij zegde van : *la carrière ouverte aux talents !*

Hoe juist drukte wijlen mijnheer N... onze meening uit ! Maar wij verstaan hierdoor dat de baan vrij weze voor *talenten* die werkelijk wat kunnen, en niet voor ijdeltuiten die hun *carrière* danken aan 't bedreigen van een politieken invalied met spreuken als : *vous me nommerez, ou vous sauterez !*

Wijlen mijnheer N... is bij tijds uit deze wereld gescheiden !

De dagen zijn voorbij waarop wij zulke dingen verdroegen. En als in 't vervolg zekere heeren beweren dat zij ons voortaan het antwoord zullen schuldig blijven, dan zal dit niet zijn omdat hun dat belieft, maar omdat wij hen verbieden nog verder meê te praten over kwesties waarvan zij niet het minste benul hebben.

Pictor.

Over de Interneeringskampen in Holland

Uit zeer vertrouwbare bron worden ons inlichtingen verstrekt over den deerniswaardigen toestand onzer Belgische soldaten in de interneeringskampen van Zeist en Amersfoort.

De vochtigheid in de barakken gaat alle gedacht te boven. De Belgische geïnterneerden slapen er op kort en verrot stroo. Ten einde 's nachts hunne kleederen zooveel mogelijk droog te houden, moeten zij dezelve onder hunne dekens stoppen, want het water zijpelt niet alleen van de wanden, maar dringt ook door het dak. Als men weet dat er in de barakken nooit vuur wordt gemaakt, dan zal het wel niemand verwonderen dat de meeste jongens door rheumathiek zijn aangetast.

Veel is er reeds over de koude geklaagd en er werd ook onderzocht om daaraan te verhelpen, 't zij door het plaatsen van groote vuren of door een algemeen verwarmingsstelsel. Ten slotte kwam bericht dat tegen den « volgenden winter » de barakken op voldoende wijze zouden verwarmd wezen. Men begrijpt dat deze belofte voor de geïnterneerden niet al te hoopvol klonk.

Om den tijd te dooden heeft de overheid een groot getal geïnterneerden aan 't werk gezet om matten te maken.

Het eten is niet alleen slecht, maar wordt daarbij nog opgediend op eene wijze die alles behalve smakelijk is.

Te Amersfoort is de toestand iets of wat beter dan te Zeist en de Engelsche geïnterneerden zijn ook bevoordeeligd tegenover de Belgische, maar in 't algemeen heerscht tusschen de soldaten de grootste moedeloosheid. Het getal zieken is buitengewoon, velen zijn krankzinnig geworden en zeer talrijk zijn daarbij de sterfgevallen. Meer dan **7,000 soldaten** zijn reeds uit de kampen gevlucht en dit getal vermeerderd iederen dag met een **300-tal.**

Familieleden welke de opgeslotenen willen bezoeken, moeten zich daarvoor eene toelating aanschaffen, iets wat veel moeite en tijd kost.

Voor de bezoeken is eene groote zaal bestemd, maar deze is schier nooit toegankelijk, aangezien daar vrouwen en meisjes aan de herstelling der kleederen werken. Er blijft de geïnterneerden en hunne moeders of vrouwen gewoonlijk niets anders over dan eenige stappen buiten de barakken te wandelen, of beter gezegd, in het slijk te plompen. De familieleden moeten zich daarbij nog groote geldelijke opofferingen getroosten en, wanneer zij in de streek vernachten, betalen zij daarvoor minstens 3 gulden of 6 frank, zonder ontbijt.

Diegenen welke bekend zijn met den erbarmelijken toestand onzer soldaten te Zeist, voorzien de hernieuwing van een oproer, welke ongelukkiglijk nieuwe slachtoffers zal vergen. Wat de geïnterneerden betreft, die verklaren dat zij den dood aan het front zouden gewenscht hebben boven dat leven van ontbering en vernedering, dat ten slotte toch tot een kwijndood leiden moet.

Nog het Kwartje minder

Wij ontvangen volgend schrijven :

« Heer Hoofdopsteller,

Nogmaals verhoop ik dat gij aan deze regelen, uitgaande van een nederige zwaar getroffen in zijn geldelijke inkomsten, de gastvrijheid in uw geëerd blad zult schenken.

In een uwer artikels maakt gij u den tolk van de kleine renteniers en kleinhandelaars die ten hevigste strijden om in hun eerste noodwendigheden te voorzien ; het recht dat de wet schenkt wordt verkracht, thans dringt de sterkste zijnen wil op, ofschoon ik moet bekennen dat, voor wat betreft de afhouding van een kwart van de wedde der klerken van het Gemeentebestuur, deze afhouding een schijn van sociaal welzijn heeft, voor wie op de schors blijft steken.

Het is onder een valschen schijn van *altruïsm* dat onze meesters tot die *noodzakelijkheid* zijn overgegaan, maar alvorens dat doel te bereiken, zouden zij de gevolgen die zij medesleept moeten nagegaan hebben.

Er diende gewikt en gewogen wat wel altijd noodig is bij bestuurders en dat hebben onze meesters totaal verwaarloosd. Niemand zal loochenen dat, door het toepassen van dezen onbillijken maatregel, het grootste deel der stadsbedienden in nood en schulden zal gedompeld worden en met hen, gedeeltelijk klein-handelaars en winkeliers.

Ik richt me tot uwe lezers, en vraag hen of het mogelijk is zonder zich tot de openbare liefdadigheid te wenden te voldoen aan de noodwendigheden van een huishouden, met een maandelijksch inkomen van nauwelijks zestig à vijf en zeventig frank ?

Neen, nogmaals neen ! De nederigen zijn, gelijk altijd, te zwaar getroffen en de *grooten* blijven zich in de weelde wentelen. Dat men alle wedde brenge op 3000 of 3500 frank maximum en dat men al het overige gezamenlijk stortte om de ellende der armen te lenigen. Ziedaar *altruïsm* in den eenigen, goeden zin.

Met dank voor de opname.

Danmar. »

Wij houden er aan deze regels op te nemen, daar zij door een gemeentebediende geschreven zijn.

Tevens moeten we nogmaals verklaren dat het onzinnig is de kleinen te treffen. Derwijze brengt men armoede en ontbering in huisgezinnen die daarvoor, tot heden toe, gevrijwaard bleven.

Indien er gelden moesten gevonden worden op de kap der gemeentebedienden en men waarlijk niet doen kon wat Brussel, Gent en Brugge deden — en die steden staan, van uit economisch oogpunt ver ten achter in vergelijking met Antwerpen — dan had de aftrek moeten geschieden in evenredigheid van de wedden en bij uitsluiting van de kleine bedienden. Een kwart wedde afhouden van een werkman van den Reinigheidsdienst, die 1000 frank wint, evenals van een bestuurder van den dienst van stadseigendommen of van een hoofdingenieur, die 14.000 frank winnen, is zoo wraakroepend dat wij er niet willen op ingaan.

Maar alle wedden inkrimpen tot 3000 of 3500 frank, zooals onze korrespondent het voorhoudt is ook onmogelijk, wij bekennen het volgaarne. Wij geven hierachter dan ook eene tabel — en zij is zeker tot wijzigingen en verbeteringen vatbaar — volgens dewelke de afhoudingen op meer rationeele wijze zouden kunnen geschieden :

Van 3,000 tot 5,000 frank. . . .	20 %
Van 5,000 tot 10,000 frank. . . .	25 %
Van 10,000 tot 15,000 frank. . . .	30 %
Van 15,000 tot 20,000 frank. . . .	40 %

Al wie minder wint dan 3,000 frank dient onverlet te worden gelaten, want onze meening is dat een bediende die vrouw en kinderen heeft en slechts 3,000 frank wint al zijn pluimen noodig heeft om te vliegen en te blijven vliegen in gewonen tijd, laat staan in oorlogstijd.

Het gemeentebestuur van Berchem heeft bij dit van Antwerpen niet willen achterblijven en ook het 1/4 minder gestemd.

Hier werd echter nog het minimum op **twee frank** per dag gebracht.

Het zal voorzeker aan de zoo verlichte bestuurders van Berchem veel moeite gekost hebben om dit minimumcijfer te vinden.

Twee frank per dag met al de verplichtingen die eene vaste bediening aan een bestuur met zich medesleepen wegen nog niet op tegen het gaan « doppen » en soep eten van welk huishouden ook.

Voor die menschen is het werken een « luxe » geworden.

Een ander toevallige korrespondent vraagt ons wat er gedaan zal worden met de stadspensioenen.

Zullen die ook met een kwartje verminderd met een minimum van 900 fr. of worden die nog steeds voluit betaald ?

Hij vraagt ons ook of het niet mogelijk zou zijn de hooge pensioenen zooals 15 en 14 duizend frank voor goed in te krimpen, want, zegt hij verder, steeds hebben we hooren zeggen dat de pensioenkas immer een groot deficiet naliet. Misschien is dit wel het middel om het armzalige minimum van pensioen (400 fr.) ietwat te verhoogen.

Eenvoudige heldenmoed

Heldhaftigheid is een deugd, welke overal, waar men die ontmoet, bewondering afvraagt.

Ziehier een staaltje der Grieken en Romeinen waardig, dat wij in de *Chronique Médicale*, van Dr Cabanès, gevonden hebben :

Te Yperen komt een soldaat van eene patrouille terug en wordt doodelijk gewond. Men omringt hem met zorgen. Hij wijst hen echter met de hand af, zeggende : « Een weinig morphine om nog mijn rapport te kunnen schrijven, anders heb ik niets noodig. » Men geeft hem een morphine-prik, hij schrijft zijn rapport. « Het is gedaan », eindigt hij... en sterft.

Willem Schürmann

Over Willem Schürman schrijft de heer Zelling in « De Hofstad » :

Er komt mij uit mijne eigen herinnering een wonderlijke scène voor den geest : Willem Schürmann bij de première van zijn « Violiers » in Rotterdam. Nooit heb ik iemand iemand meer in doodsangst gezien. Aan het loket van den Schouwburg maakte ik met hem kennis, en ofschoon hij erkentelijk was voor mijn waardeering van zijn novellenbundel « De Beul », was ik toch een vreemde voor hem, toen hij mij aanklampte, niet meer los liet en meetroonde in de auteursloge. Rondom dreef de zaal met al zijn bekenden en hartelijke vereerders, zijn vrienden kortom, weg in een nevel, en mij, een vreemde, bekende hij zijn angst, zijn ellende. Hij was zoo bang dat « De Violiers » zou... vallen.

— « Maar mijn hemel », moedigde hij zich zelf aan, « het is toch goed, het is toch verantwoord ! » En als een trooster bij een ongeduldige zieke zat ik naast hem. Amper ging het scherm op of de vrees nam ongekende afmetingen aan. Elke weerwerking van het publiek op een gezegde van den prachtigen Mark van Royaards, den pienteren v. Keulen van Musch en de verrukkelijke moeder van Mevr. Sablairolles, gaf hem een nerveuzen steek. Duizend opmerkingen van hem trokken onophoudelijk krassen door mijn aandacht voor het tooneel-gebeuren. Alsof in mij het lot van zijn stuk gepersonifieerd was, en ook het almachtig aesthetisch geweten in mij was vleesch geworden, zoo droeg hij mij, een wildvreemde, verantwoording af van elke scène, elken stand, elke opmerking, elk figuur. Ver achteraf in het duister van de loge lag zijn moed weggedoken en soms dan sprong deze weer naar voren, en met gebalde vuist mij bestompend kon hij af en toe juichen : « Zie je toch hoe dat staat ? » Het applaus na de eerste acte ging als de ruisching van een zeeschelp aan hem voorbij, de zenuwen hadden hem gansch « opgevreten ». Ik moest het tooneel met hem op om de realiteit van den scèneopbouw te beamen en in alle opzichten mee te rechtvaardigen.

Tusschen de drukte der tooneelpreparatieven stond hij gefolterd alleen, mijn bemoedigende woorden drongen niet door de hevige vlammen van zijn twijfel door. En hij had al zijn zelfvermanning noodig om niet uit te schreeuwen : « Ophouden, kwel me niet langer ! » Royaards noch iemand der anderen kwam hem te hulp : « Die hadden bij vorige gelegenheid al gezegd dat het stuk goed was en er prachtig doorgehaald zou worden. » Voor hen was het ook een groote dag, die ze alleen en ieder op zich zelf moesten bestaan.

Door duizend telkens omslaande stemmingen heen bleef Schürmann aan de hazardtafel der première (teekenende uitdrukking van Hauptmann) zitten, nu eens sterk, dan eens onmachtig zich voelend. Na de groote pauze zag ik hem niet weer, maar in mijn herinnering bleef die auteursloge-scène leven, en won sindsdien aan scherpte naarmate « De Violiers » in triumf verder over zijn honderdste vertooning heenschreed.

Dagelijksche Rondschouw

VOORSCHOTBANK VOOR ONZE UITGEWEKENEN. — Een dezer dagen zal te Amsterdam een naamloos vennootschap gesticht worden dat voor doel heeft het verleenen van gelden mits onderpand aan personen die niet in de gelegenheid verkeerden bij het ontvluchten van hunne heimat, zich van voldoende geld te voorzien, maar niettegenstaande over andere middelen beschikken welke ze thans niet op de gewone wijze ten gelde kunnen maken.

Het vennootschap verschaft alleen die sommen, welke hoogstnoodig zijn om in het levensonderhoud te voorzien tijdens het verblijf in Nederland en zulks, op vaste goederen, wissels, koepons, Belgische spaarboekjes, levensverzekeringpolissen, juweelen, vorderingsbons van den Belgischen staat en onder zekere vastgestelde voorwaarden ook hypothekaire inschrijvingen, enz.

Het vennootschap is gevestigd te Amsterdam, het hoofdkantoor te 's Gravenhage, terwijl te Rotterdam, Breda, Middelburg, Roosendael en Maestricht reeds lokale komiteiten tot stand kwamen.

SMOKKELAAR NEERGESCHOTEN. — Vrijdag nacht werd door een Duitsche schildwacht in de buurt van de wijk « De Valk » te Sas van Gent een smokkelaar neergeschoten, die geen gevolg gaf aan de herhaalde sommatie om halt te houden.

BIJ ONZE GEINTERNEERDEN IN HOLLAND. — Een Belgisch komiteit is gesticht geworden hebbende voor doel om gezamentlijk met een ander Nederlandsch komiteit zooveel mogelijk uitspanning te geven aan de Belgische geïnterneerde soldaten. Twee afgevaardigden der stad Brussel zijn met dit doel naar Holland gegaan.

Er bevinden zich tusschen de geïnterneerden een aanzienlijk getal handswerklieden en stielmannen, aan dewelke het zeer nuttig zijn zal eene bezigheid te verschaffen. Men zal beginnen met de inrichting van theorische en praktische teekenlessen.

KRIJGSGEVANGENE. — De kapitein Casimir-Périer, zoon van den gewezen voorzitter der Fransche Republiek echtgenoot van de beroemde tooneelspeelster Simone Lebargy, is krijgsgevangen gemaakt in de buurt van Soissons.

DE REVUE GENERALE. — Volgens een onzer klerikale konfraters heeft de « Revue Générale » haar 50 jarig bestaan herdacht, niet op feestelijke wijze gezien de tijdsomstandigheden, maar met een artikel van M. Woeste ?, waarin deze een overzicht geeft van die 50 jaren strijd voor de godsdienstige overtuiging !

We dachten dat in deze omstandigheden alle politieke strijd tijdelijk gestaakt moest blijven en dat er volgens de meening van bedoeld blad « godsvrede moest heerschen. »

Hoe brengt onze konfrater zijne meening overeen met die van den groenen paus, die het toch noodig vindt strijdartikels in het licht te zenden ?

HET LOON DER DUITSCHE POSTAMBTENAREN. — Duitsche postambtenaren, die naar België worden overgebracht, ontvangen boven hun gewone inkomtsen een daggeld, dat voor de hoogere ambtenaren 40 mark bedraagt, voor ambtenaren met den rang van sekretaris 24 mark, voor assistenten 20 mark en klerken 12 mark.

DE GOEDEMANNENRADEN. — Ziehier eenige inlichtingen over de werkzaamheden van dit uitstekend organisme gedurende het jaar 1914.

Het verzoeningsbureel der Kamer voor bedienden, heeft zich 39 maal vereenigt ; het heeft 386 zaken onderzocht waarvan 119 eenen goeden uitslag gaven in gemeen overleg aangenomen door patroon en bediende.

De Goedenmannenraad voor bedienden hield 35 zittingen, oordeelde over 150 zaken, waarvan 26 met verzoening eindigden.

Het verzoeningsbureel voor werklieden vereenigde zich 63 maal en besliste op vriendschappelijke wijze over 315 konflikten.

De raad voor werklieden hield 32 vergaderingen en loste 217 zaken op, waarvan 68 door verzoening.

OPGAVE VAN METALEN. — In de Duitsche dagbladen is eene verordening verschenen vanwege het Duitsche oorlogsministerie, volgens dewelke op 1 Februari opgave moet gedaan worden van alle voorraden koper, nikkel, tin, aluminium, antimonium en lood.

Bedoelde metalen worden hoofdzakelijk voor het leger besteed.

OVER WISSELS. — Het bestuur van de Duitsche Rijksbank heeft bekend gemaakt, dat alle wissels, die in Duitschland betaalbaar zijn, e ndie na 31 Januari 1915 in Duitschland in de Fransche taal uitgegeven worden, door haar niet meer zullen gedisconteerd, beleend of geinkasseerd worden.

Deze maatregel treft ook de chèques en alle in Duitschland betaalbare wissels, die na het aangegeven tijdstip in Duitschland wel niet in de Fransche taal zijn gesteld, doch voorzien worden van een aanwijzing in de Fransche taal door een in 't Rijk gevestigde persoon of firma.

DE TERUGKEER DER BELGISCHE BURGERLIJKE GEVANGENEN. — Een groot aantal Belgische burgerlijke gevangenen zijn gisteren van Saksen naar België teruggekeerd, waar zij ter beschiking blijven van het Duitsche gouvernement. Het betreft hier Belgen die niet dienstplichtig zijn. Ook vrouwen en kinderen bevinden zich onder de teruggekeerden.

EEN NIEUW TOESTEL. — Op de jongste vergadering van de Académie des Sciences te Parijs, heeft M. d'Arsonval, namens Dr Monard, bestuurder van den radiologischen dienst in het gasthuis Cochin, een nieuw toestel aangeboden, dat de gelegenheid verschaft de juiste plaats der kogels in 's menschen lichaam aan te duiden. Door M. Laudouzy werd, in naam van MM. Rivier en Defousc, een metaloo-radiologisch stelsel bekend gemaakt, waarmede men in tien minuten tijds eene lichtteekening van de wonden kan maken.

ONTDEKKING VAN STEENKOLEN. — Bij het bewerken van hunnen akker hebben, op de hoogte van Cointe (prov. Luik), landbouwers eene koollaag gevonden ; deze bevond zich bijna gelijk met den bovengrond.

Zij werden nochtans voor hunne daad veroordeeld daar de wet van 1810 op de mijnen niet toelaat iets op te delven zonder eene vergunning aangevraagd en deze bekomen te hebben.

VALSCH GERUCHT. — Het gerucht is verspreid geworden dat de kinderen in de openbare en private scholen door toedoen der Duitsche overheid zouden ingeënt worden tegen de pokziekte en tegen den typhus.

Ik kan de ouders de verzekering geven dat dit gerucht van allen grond ontbloot is, en dat desgevallend de herinentingen slechts zullen gebeuren zooals tot hiertoe geschiedde, d. i. door het stedelijk geneeskundig schooltoezicht, de gasthuizen en het Weldadigheidsbureel.

De Schepen van Onderwijs en Gezondheid,
V. DESGUIN.

NIEUWE UITVINDING. — Door de « Imparcial » van Madrid wordt gemeld dat een Spaansch officier een toestel heeft uitgevonden dat, op een pantserschip geplaatst, aan de bevelhebbers aan boord toelaat de aanwezigheid van zeemijnen op 400 meters afstand te bemerken.

De uitvinder streeft ernaar om zijn toestel te verbeteren, zoover dat men de mijnen in eene straal van 1,200 meters zou kunnen bemerken.

ONTGRAVINGEN TE MECHELEN

Einde Oktober was men begonnen met de ontgraving van de gesneuvelde Belgische en Duitsche soldaten, alsook van vele burgers, welke voorloopig waren ter aarde besteld in de nabijheid van de plaatsen waar zij het leven verloren. Het zijn MM. Willy Geets en H. Haesen welke de taak op zich namen de slachtoffers een behoorlijk graf te bezorgen. Tot heden werden 118 lijken ontgraven, waarvan 58 van Duitsche en 36 van Belgische soldaten, alsook van 24 burgers.

De Belgische soldaten zijn op de gemeentebegraafplaats ter aarde besteld en de Duitschers op de bijzondere begraafplaats die in het park der Zandpoortvest is ingericht.

Op het grondgebied van Mechelen moeten nog 65 Belgische soldaten ontgraven worden en in den hof van het gasthuis 36 burgers.

Als gezondheidsmaatregel heeft men ook 17 paarden en 16 koeien ontgraven.

De Oorlog

De gevechten in Frankrijk en België

Officieele Berichten
(Uit Duitsche bron)

Berlijn, 2 Febr. (Wolff.) — Buiten de artilleriegevechten op verschillende plaatsen heeft zich niets bijzonders voorgedaan.

ACTIVITEIT DER DUITSCHERS

Londen, 1 Febr. — Reuter vernneemt dd. gisteren uit het noordoosten van Frankrijk dat de Duitschers aan het front bij La Bassée nog bedrijvig blijven en zware kanonnen hebben aangevoerd.

DE VERKLARING VAN DESCLAUX

Eergisteren maakten wij melding van de aanhouding van Desclaux, betaalmeester in het Fransche leger, die beschuldigd wordt van verduistering. Desclaux heeft voor zijn handelwijze de volgende verklaring gegeven : In den sector van het leger, waar ik was, zoo heeft hij gezegd, werden veel meer levensmiddelen aangevoerd dan de troepen, voor wie ze bestemd waren noodig hadden. Ik heb hernaaldelijk het te veel doorgezonden aan een vertrouwde vriendin, die ik te Parijs heb. Die dame, die rijk is, had zich belast met de verzending dier levensmiddelen naar andere punten van het front.

Onze lezers weten reeds dat de dame in kwestie mevrouw Béchoff is, de bestuurster van de zeer bekende dameskleermakerij Béchoff-David op de Place Vendôme. Bij een huiszoeking in de villa van mevrouw Béchoff te Savigny zijn allerlei levensmiddelen gevonden, zooals : vleesch, gerookt vleesch, koffie, rijst, gedroogde groenten. Verder Duitsche geweren, uhlanen-lansen, granaathulzen, enz. Van de firmanten in de firma Béchoff David is Béchoff een genaturaliseerd Oostenrijker ; Hecht is eveneens van Oostenrijksche afkomst en David is Duitsch onderdaan. Deze laatste heeft Parijs op den dag der mobilisatie verlaten. In het huis van Desclaux is een lijvige korrespondentie en een kist met tweeduizend potlooden in beslag genomen. Desclaux wordt niet van spionnage, wel van verduistering beschuldigd.

DE BESCHIETING DER KUST

In Middelkerken bij Oostende bevond zich een tehuis voor gebrekkelijke kinderen. De geneesheer-bestuurder was Dr Delcroix. Tijdens de beschieting der kusten door de Engelsche vloot werd deze instelling niet gespaard en een der daar verplegende Zusters werd hierbij zwaar gewond. De Duitsche kommandantur zorgde bij de Brusselsche hospitaalbesturen voor een onderdak der door het Engelsche scheepsgeschut bedreigde hulplooze kleinen, ongeveer honderd in getal, en voor het vervoer naar Brussel.

Dr Delcroix schrijft in zijn brief van 25 December 1914 aan de Duitsche overheid het volgende :

Ofschoon onze reis van langen duur was, is zij toch naar omstandigheden gelukkig afgeloopen. Ik haast mij U mede te deelen dat alle kinderen welbehouden te Brussel zijn aangekomen. De trein die om 5 uur in Gent aankwam, kon niet verder reizen. Wij moesten onze kleinen in een barak onderbrengen. Daar heeft men de kinderen vertroeteld. De Duitsche soldaten die zich op hun doortocht naar Gent bevonden, hebben hen met chocolade, bonbons, appelen en dergelijken volgestopt, zoodat wij hen verzoeken moesten met het verdeelen der lekkernijen op te houden, omdat wij bang waren dat onze kleinen zich den maag zouden overladen, hetgeen gelukkig niet gebeurd is.

Aan het Duitsch-Oostenrijksch-Russisch front

Officieele Berichten
(Uit Duitsche bron)

Berlijn, 2 Febr. (Wolff.) — In Oost-Pruisen niets te vermelden.

In Polen, noordelijk van de Weichsel, in den omtrek van Lipno en noodwestelijk van Scerpez hadden botsingen plaats met Russische kavallerie.

Zuidelijk van de Weichsel, maakten wij vorderingen.

DE TOESTAND IN RUSSISCH POLEN

Weenen, 1 Februari. — Ambtelijk deelt men ons mede :

In Russisch Polen en West-Galicië hadden gisteren hevige gevechten plaats. De heldere uitzichten waren oorzaak van talrijke verkenningsgevechten en schermutselingen, door welke in vele streken plaatselijke voordeelen behaald werden.

De algemeene toestand in de Karpathen is sedert de laatste gebeurtenissen onverandert. Nieuwe Russische aanvallen westelijk van den Lupkower-bergrug werden afgeslagen. Bij het gevecht in het noordgebergte verloor de vijand aan gevangenen vijf officieren en 800 man, buitendien veroverden wij twee kanonnen en twee machiengeweren.

In de Bukowina gebeurde niets bijzonders.

Op het zuidelijk krijgstooneel is de toestand onveranderd.

De vijandelijkheden van Turkije

DE RUSSEN IN TURKIJE

Konstantinopel, 1 Februari. — Het Telegraaf agentschap « Milli » verneemt van haar korrespondent in Ischan (een plaats in Turksch Daslstan, in de nabijheid der Russische grenzen) dat de Turksche troepen sedert een week herhaalde russische aanvallen op Norpikoeprus en Karnuvas afsloegen. Trots hun meerderheid in getal namen de Russen de vlucht en lieten bij hun laatsten aanval 210 dooden achter. Op de vlucht staken zij de Muselmaansche dorpen in brand en vermoorden alle kinderen.

Inzakking van een meer

Cittadula, 1 Febr. — Gisteren zonk de waterspiegel van het meer van Paterno ongeveer vijf meters. Een klein deel van den omgevenden oever storlte in het meer waarvan de middelijn op het oogenblik ongeveer een honderdtachtig meters bedraagd.

De landlieden uit de nabijheid verklaren dat zij gisteren in het midden van de wateroppervlakte draaiholten gezien hebben en een sterken onderaardschen donder vernomen hebben. De bronnen van het zwavelhoudend water stroomden sterker en namen een troebele kleur aan. Ingenieurs en beambten begeven zich ter plaatse.

Duitsche krijgslisten in Oost-Afrika

Onvrijwillige vlaggensignalen der Engelschen. — Wilde bijen als helpers der Duitschers

Over den strijd voor Tanga, maakt de « Times » een bericht openbaar van een in Oost-Afrika vertoevenden Engelschman. Deze verhaalt, dat de Duitschers met een wonderlijke spitsvondigheid den opmarsch der Engelsche troepen verhinderd hebben. Zij hebben in de boschgewechten een ware kunst tentoongespreid Onder zand en gebladerte waren koorden verborgen, die in verbinding stonden met vlaggen die zich ontrolden zoodra de Engelsche troepen op deze koorden traden. Iedere vlag beteekende een bepaalden afstand en de Duitsche scherpsschutters richtten daarna hun machiengeweren en hun geschut, en beheerschten zoo den geheelen Engelschen opmarsch. Ook hadden de Duitschers zwermen van wilde bijen in kisten opgesloten, deze kisten werden in de boomen opgehangen en met koorden aan den bodem verbonden, toen nu de Engelsche troepen voorbij kwamen vielen de deksels der kisten af, en millioenen bijen verspreidden zich over de Engelsche legermacht, het was den soldaten onmogelijk zich van hun gewoer te bedienen, zij hadden slechts werk om zich tegen de bijensteken te verdedigen. Bijzonder hadden de Loval North Lancashire troepen te lijden door deze bijenplaag. Een man die midden in een bijenzwerm was terecht gekomen zag er uit als een monster en moest zich onder dokters behandeling stellen. De Engelschen schrijven het mislukken van hun tocht grootendeels toe aan deze Duitsche krijgslisten.

Ter Zee

BIJZONDERHEDEN OVER DE GEZONKEN ENGELSCHE STOOMSCHEPEN IN DE NOORDZEE.

Londen, 1 Febr. (Reuter.) — De paketboot « Leinster » vertrok Zondag middag van Holeyhead en werd ter hoogte van het lichtschip « Kish » over een afstand van een mijl door een Duitsche duikboot vervolgd.

De paketboot « Ulster » vertrok gisteren avond met zeer veel passagiers op het gewone uur van Kingston.

De verzekeringsmaatschappijen maken bekend dat het niet noodig is het zee kiezen van de schepen te Liverpool af te gelasten.

Londen, 31 Jan. — Het gezonken stoomschip « Kilcoan » was van Liverpool op weg naar Belfast. De kommandant van den Duitschen onderzeeër zegde dat het hem speet, dat hij het schip moest laten zinken, doch het was nu eenmaal oorlog. Hij beval de bemanning in de sloepen te gaan en bood hun een kist sigaren aan. Men heeft toen een bom laten springen tegen den wand van het schip.

De duikboot begaf zich daarop naar het stoomschip « Moon », dat zich op een afstand van 3 mijlen bevond, en beval dit vaartuig, om de bemanning van de « Kilcoan » naar het eiland Man te brengen.

Havre, 1 Febr. (Reuter.) — De « Icaria » kwam van La Plata en had een lading koffie, suiker en huiden. Het schip was onder stoom en op niets verdacht, toen de ontploffing onder de waterlijn plaats greep. Men gaf noodseinen. Fransche torpedojagers kwamen spoedig bijstand bieden. Twee sleepbooten brachten het schip naar de haven.

Leden van de bemanning van de « Toko Maru », die in Engeland aan wal zijn gekomen, vertellen dat het schip om zoo te zeggen stil lag en op den loods wachtte, toen een geweldige ontploffing, eveneens beneden de waterlijn, plaats had. Het water drong het schip, dat slagzij kreeg, binnen.

De bemanning kreeg bevel de sloepen te strijken en er deed zich geen paniek voor. Men zegt dat alleen de scheepspapieren gered zijn. Het weer was kalm, zoodat de booten langs het schip konden liggen, toen het overhelde. Drie Franssche treilers verschenen en redden de opvarenden.

Londen, 1 Febr.— Alle berichten over het optreden van de Duitschers tegen de Engelsche koopvaardijschepen in de Ierssche Zee gewagen van de hoffelijkheid der Duitsche officieren. De eerste stuurman van den « Ben Cruachan » verteide dat de bemanning 10 minuten tijd kreeg om weg te komen en al naar persoonlijke eigendommen, in het bijzonder geld, mede te nemen.

Behalve op de gezonken schepen is er jacht gemaakt op verscheidene andere, doch aangezien zijn snelheid liepen, hebben die schepen door in zigzaglijn te varen kunnen ontkomen. Het waren de paketboot van Holyhead naar Kingston, het stoomschip van de Belfast Cy, op weg naar Liverpool en twee Clyde-booten op weg naar Greenock.

De pers tracht de zaak zoo rooskleurig mogelijk in te zien door er op te wijzen dat de bedreiging van Tirpitz nu reeds een maand oud is en dat de Duitschers nog slechts 8 schepen hebben doen zinken, schepen, die langzaam liepen. Dit in aanmerking genomen, zal, volgens haar, ook een goede patrouilledienst op het bedreigde gebied de Duitsche duikbooten ongevaarlijk maken, aangezien de uitslag daarvan gebleken is bij het troepenvervoer naar Frankrijk.

DE GEREDDEN VAN DE « BLUCHER »

De Engelsche bladen melden dat 287 geredden van de « Blücher » in het konsentratiekamp in Handforth, in Cheshire, zijn ondergebracht. Men heeft het hun zoo gerieflijk mogelijk gemaakt.

ZEEMIJN ONTPLOFT

Goeteberg, 2 Februari. — Terwijl de mijnenlegger « Edda » met de vernietiging van een in het Kattegat opgevischte mijn bezig was ontplofte deze en doodde twee man terwijl er zeven gekwetst werden.

HET TORPEDEEREN DOOR DE DUITSCHE ONDERZEEERS

Berlijn, 2 Februari (W. T. B. — Officieel. — Volgens de laatste berichten torpedeerden de Duitsche onderzeebooten dan eerst de Engelsche handelsschepen als deez door de manschappen verlaten waren.

Parijs, 2 Februari. — De marinemedewerker van de « Temps » uit zijn verwondering erover dat de Duitsche onderzeeer « U 21 » de Fransch-Engelsche blokkade heeft kunnen verbreken.

Londen, 2 Februari. — De hier verschijnende bladen zeggen dat de Duitsche onderzeeer « U 21 » waarschijnlijk rondom Schotland opvarend is, dat is meer dan 2,000 zeemijlen van zijn operatiebasis.

DUIKBOOTEN IN DE IERSCHE ZEE

Londen, 2 Februari. — De stoomschepen « Atreus » en « Ava », die gisteren in Greenock aankwamen, vielen bijna ten offer aan een Duitschen onderzeeër in de Ierssche Zee.

De « Ava » voer van Liverpool naar Glasgow, ongeveer op de hoogte van Moscambo meerde mijlen van het stoomschip « Atreus » verwijderd ; toen tusschen beide schepen een Duitsche duikboot verscheen. Deze was zoo druk met een derde schip bezig dat de beide schepen ontkwamen.

Buitenland

DE BROODPRIJZEN IN ENGELAND

Londen, 2 Februari. — De broodprijzen in de provincie stegen tot acht Pence per vierpondsbrood.

STEMMING AAN DE PARIJSCHE BEURS

Londen, 2 Februari. — « Financial News » schrijft in een harer laatste nummers over de Parijser Beurs : De moreele werking over den terugtocht van Soissons is nog altijd niet overwonnen. Er zal al een heel groote overwinning voor de verbondenen moeten plaats hebben, voor dat de gedrukte stemming bij de kapitalisten zal ophouden.

Londen, 2 Februari. — De Belgische hulpkomissie in Londen bood aan de lading van het stoomschip « Wilhelmina » dat met levensmiddelen van de Vereenigde Staten onderweg, aan te koopen.

MINISTER GIOLITTI OVER DEN TOESTAND IN ITALIE

Rome, 2 Februari. — De « Tribuna » maakt een brief bekend van den vroegeren ministerpresident Giolitti aan den afgevaardigde Peano, waarin Giolitti zich tegen twee legenden keert : tegen zijn vermeend optreden tegen vorst von Bulow en tegen als zou hij gezegd hebben dat Italië in ieder geval neutraal moest blijven.

Giolitti zegt : Ik ken vorst von Bulow sedert vele jaren en heb de grootste achting voor zijn intelligentie en zijn karakter. Ik vond in hem steeds een vriend van Italië, wel te verstaan dat hij in de eerste plaats de belangen van zijn vaderland voorstond. Wat de tweede legende betreft zoo beschouw ik zeker den oorlog als een ongeluk en acht het in het belang van mijn land dat dit daar buiten blijft. Men kan in den tegenwoordigen toestand ook veel in Europa verkrijgen zonder in den oorlog gemengd te worden. Ik heb steeds de regeering ondersteund en ondersteun haar nog.

DE STEUN VAN AMERIKA

De Amerikanen beperken hun hulpverleening niet tot het zenden van voorraden voor de noodlidende Belgen. Ook voor de bedreigde bevolking van Palestina en Syrië zal nu iets gedaan worden.

Binnenkort zal er met dat doel een schip met voorraden uit een Amerikaansche haven naar de Middellandsche Zee worden gezonden. De regeeringen van Frankrik, Engeland en Turkije hebben toegezegd dat het schip niet in zijn vrije vaart zal worden belemmerd.

DE BROODKWESTIE IN DUITSCHLAND

De oberburgermeister van Berlijn heeft de bevolking op broodrantsoen gesteld.

Van 1 Februari af, zal elk inwoner der hoofdstad ten hoogste twee kilos brood en meel per week mogen gebruiken.

De georganiseerde arbeiders in Duitschland hebben zich ter beschikking van de regeering gesteld om de maatregelen tot zuinigheid met de voorraden levensmiddelen krachtdadig te helpen uitvoeren. De Berlijnsche Gewerkschaftskommission, de Christliche Gewerksvereinverband, deputaties der sociaal-demokratische, katholieke en liberale arbeiders hebben een gemeenschappelijken oproep aan de arbeidende bevolking gericht, waarin zij wijzen op het dringend belang, dat de beschikbare voorraden brood op de juiste wijze worden verdeeld en aansporen tot opvolging der voorschriften.

De vakvereenigingen hebben in overeenstemming met de overheid te Berlijn vertegenwoordigers aangesteld die bij de verdeeling der « broodrantsoenen » zullen medewerken en toezicht zullen oefenen bij de bakkerijen.

DE STEUN UIT AMERIKA. — Men komt het verslag af te kondigen van het Amerikaansch Komiteit tot steun aan de Belgen voor de weken eindigende op 13 en op 20 Januari. De zendingen zijn niet meer uitgedrukt in Amerikaansche tonnemaat, maar in ton vap 1000 kgr.

Gedurende de twee verloopen weken, werd er respektievelijk gestuurd 4622 en 20,356 ton tarwe, 6636 en 2340 ton bloem, alsook minder belangrijke hoeveelheden rijs, erwten, boonen, zout, maïs, aardappelen, kleederen enz. Tot op 15 Januari werd er in het geheel 111,713 ton afgezonden.

Het blijkt uit de boekhouding, voor het tijdverloop van 22 Oktober tot 23 Januari, dat de schepenafdeeling, die een bijzonder beheer heeft, een batig slot heeft van 398,079 pond sterling.

Het komiteit schat het bedrag van de te betalen wissels op meer dan 1,100,000 pond sterling.

36 schepen beladen met eetwaren uit Amerika worden van nu tot 11 April verwacht.

GESMOKKELDE PAARDEN

Op een verbluffend eenvoudige manier hebben kooplieden aan de Duitsch-Oosteurijksche grens een zoet winstje gemaakt.

Ondanks het verbod van uitvoer, voerden zij reeds geruimen tijd Oostenrijksche paarden naar Duitschland in. Dit deden zij op de volgende wijze :

Met een tweespan reden zij over de grens, lieten dan een der paarden in Duitschland en keerden dan weer naar Oostenrijk terug. Dit herhaalden zij een paar maal per dag. Op deze wijze kon een groot getal paarden binnengesmokkeld worden.

Ten slotte viel het de douanen op dat zooveel wagens voor tweespan slechts met één paard naar Oostenrijk terugkeerden. Een onderzoek bracht het geval aan het licht. Toen zijn er een aantal smokkelaars aangehouden.

IN RUSLAND

De « Roeskoje Slowo » meldt dat in het militaire distrikt Kief alle tijdschriften en bladen in het Roetheensch, oud-Hebreeuwsch en Jiddisj verboden zijn. In het goevernement Lijfland zijn talrijke Duitschers, die niet bijtijds naar Midden-Rusland konden vertrekken, gevangen gezet.

EEN ITALIAANSCH OORDEEL

Scarfoglio schrijft in het Zuid-Italiaansche blad « Mattino » :

Nadat Engeland, Frankrijk en Rusland op het vasteland zullen zijn verslagen, zal voor Italië het oogenblik zijn gekomen om in te grijpen door een kolonialen oorlog, die geen tegenspraak bij het volk zal vinden, zooals met een vastelandsoorlog het geval zou zijn. Niets is belachelijker dan de vrees der Italianen voor een beschieting van hun kust. De tusschenkomst in den zeeoorlog zou een snelle terugtrekking van de Fransche en Engelsche vloten naar Toulon, Gibraltar en Biserta tengevolge hebben, waardoor Italië de zee zou beheerschen.

DE WERVING IN ENGELAND

Een artikel van John B. C. Kershaw in de « Fortnightly Review » behandelt het vraagstuk van de werving in Engeland. Hij wijst er o. a. op dat de steden en mijnstreken ongelijk meer manschappen hebben geleverd dan de landbouwstreken. Schotland heeft in beide afdeelingen het meeste geleverd, en wel, op de 10,000 inwoners, 237 en 93 ; dan volgen verschillende groepen van Engelsche graafschappen met 196-155 en 88-80. Het Noorden van Ierland, met het unionistisch Ulster, bracht 127 op de 10,000 inwoners aan, het Zuiden en Westen 32.

DE DUITSCHERS WILLEN PARIJS BEREIKEN

De militaire deskundige van de Times vestigt de aandacht op de waarschijnlijkheid dat de Duitschers binnenkort een krachtdadige poging zullen doen om in het Westen door de linies der bondgenooten heen te breken en Parijs te bereiken.

Hij schat hetaantal Duitschers dat tegen de Franschen en Engelschen samengetrokken zal worden, op ongeveer 2,250,000 man (47 legerkorpsen, 94 divisies).

De deskundige van de « Times » schat de sterkte der Duitschers in 't Oosten op 21 1/2 legerkorpsen of 43 divisies.

DE SCHEEPVAART IN DE NOORDZEE

Berlijn, 2 Febr. — De « Reichsanzeiger » maakt het volgende bekend :

Engeland is bezig, talrijke troepen en veel krijgsmateriaal naar Frankrijk te verschepen. Tegen deze transporten zal met alle ten dienste staande krijgsmiddelen gestreden worden. De vreedzame scheepvaart wordt gewaarschuwd voor het naderen der Fransche Noord- en Westkust, daar haar bij verwisselen met schepen welke tot oorlogsdoeleinden dienen, ernstig gevaar dreigt. De handel naar de Noordzee wordt de weg om Schotland heen aanbevolen.

De chef v. d. Admiraalstaf der marine,
(get.) von Pohl.

KNOEIERIJEN IN HET FRANSCHE LEGERBESTUUR

Parijs, 2 [illegible] artikel zegt de « Humanité » dat slechts met de grootste wilskracht de overwinning kan bereikt worden en voornamelijk door de misstoestanden die bestaan in de leger-intendanties weg te nemen. Vreemde geruchten zijn in omloop. Men spreekt van slecht afgeleverde uitrusting stukken en van talrijke knoeiers in de intendantuur, die op kosten van den Staat ongehoorde winsten opstreken. Men zegt dat hooggeplaatste ambtenaren hun vrienden van het front plaatsjes in de depots geven. Van de ontelbare klachten over den gezondheidsdienst willen wij niet spreken. Indien deze wantoestanden niet ophouden, zegt de « Humanité », hebben wij niets meer te hopen, zelfs indien ons leger door de knapste mannen der wereld aangevoerd werd.

DE KEIZER

Berlijn, 2 Febr. — Z. M. den Keizer begeeft zich in den loop van de week naar Wilhelmshaven.

DE TE CASABLANCA TER DOOD VEROORDEELDE DUITSCHERS

Berlijn, 1 Februari. (Korr. Norden.) — Het doodvonnis, te Casablanca aan twee Duitschers, Micke en Grundler, voltrokken, heeft in Duitschland veel verontwaardiging gewekt. Men spreekt hier algemeen over een gerechtelijken moord, waarover dadelijk voldoening moet worden verschaft.

De « Lokal-Anzeiger » betoogt dat de veroordeelden dadelijk na het begin van den oorlog gevangen zijn genomen en dus geen gelegenheid hebben gehad, tijdens den oorlog strafbare handelingen te begaan. Als die vóór den oorlog zij bedreven — de beschuldiging was spionage — konden zij niet met den dood worden bestraft.

Bovendien moet aan den Amerikaanschen zaakgelastigde te Tandzjer de stellige verzekering zijn gegeven, dat het vonnis niet voltrokken zou worden.

UIT DUITSCHLAND

Het Amerikaansche gezantschap deelt mee, dat van 31 December tot 22 Januari te Bremen meer dan 48,000 balen katoen zijn aangekomen.

De Duitsche oorlogsgraanmaatschappij heeft meer dat 3 millioen ton graan overgenomen en stelt dit eerst in den zomer beschikbaar om de broodvoeding van het geheele Duitsche volk te verzekeren.

VLIEGONGELUK

Gotha, 1 Februari. — Zaterdag is de vliegonderwijzer Oswald Kahnt van aanzienlijke hoogte op het vliegveld bij de febriek van spoorwagens te Gotha met doodelijk gevolg neergestort.

KRUPP ONTVANGT HET IJZEREN KRUIS

Dr. Krupp von Bohlen Halbach heeft wegens de diensten, door de beambten en arbeiders van zijn onderneming aan Duitschland bewezen, van den Keizer het ijzeren kruis eerste klas gekregen.

HONGAARSCHE AFGEVAARDIGDE OVERLEDEN

Boedapest, 1 Februari. — De afgevaardigde Jozef Madarasz, sedert 1848 vertegenwoordiger van hetzelfde distrikt, is op 101-jarigen leeftijd gestorven.

Postverkeer

Vanaf heden is het postverkeer tusschen België en Duitschland en voor het binnenland van België voor privaatpersonen toegestaan. In België nemen aan dit verkeer deel, in opgaande en afkomende richting, die plaatsen waar zich met Duitsche beambten bezette postkantoren bevinden.

Tot heden bestaan postkantoren in de navolgende plaatsen :

1.) Voor het verkeer der troepen en Duitsche overheid : Aalst, Antwerpen 1 en 2, Aarlen, Ath 2, Audenaarde, Bastogne, Beverloo (oefeningsplaats van de troepen), Bergen, Brugge, Brussel 1 en 2 (Noordstatie), Charleroi, Chimay, Diest, Dinant Doornik, Gembloers, Gent (Zuidstatie), Hal, Hasselt, Hoei 2, Kortrijk, Libramont, Leuven 2, Luik 2 (hoofdstatie), Maaseyck, Marche, Mariembourg, Mechelen, Namen, Neufchâteau (Luxemb.), Ottignies, 's Graven-Brakel, Sottegem, Spa, Thuin, Thienen, Tongeren, Doornik, Verviers, Virton, Waver, Zinik 2.

2.) Voor het verkeer der bevolking zijn geopend :

Andenne, Angleur, Ans, Antwerpen 1, Ath 1, Bergen 1, Boussu, Bracquegnies, Brugelette, Brussel 1, Casteau, Charleroi 1, Châtelineau, Chênée, Comblain-au-Pont, Couillet, Cuesmes, Dison, Dolhain (Limburg), Dour, Elouges, Engis, Ensival, Flémalle, Flénu, Fléron, Frameries, Gilly, Gosselies, Grivegnée, Hal, Hasselt, Herstal, Hollogne-aux-Pierres, Hornu, Houdeng, Hoei 1, Jemappes, Jemeppe-aan-Maas, Jumet, Jupille, La Bouverie, La Louvière, Lens (Henegouw), Leuven 1, Luik 1, Maaseyck, Marchienne-au-Pont, Mariembourg, Merbes-le-Château, Namen 1, Nimy, Ougrée, Pâturages, Pepinster, Quaregnon, Quiévrain, Rœulx (le), 's Graven-Brakel, St-Ghislain, Sclessin, Seraing, Tilleur, Tongeren, Val-St-Lambert, Verviers, Wandre, Wasmes, Zinik 1.

3.) Bovendien zijn een aantal zelfstandige postkantoren door briefbestellingen en inzamelingen aangesloten, zoodat zij in op- en afgaande richting aan het postverkeer deelnemen :

Anderlecht (Brussel 1), Auderghem (Brussel 1), Baelen (Dolhain-Limb.), Belgrade (Namen), Berchem-Ste-Agathe (Brussel 1), Boitsfort (Brussel 1), Boncelles (Ougrée), Braine-l'Alleud (Hal), Braine-le-Château (Hal), Buysinghen (Hal), Chératte (Wandre), Comte (Sclessin), Cureghem (Brussel 1), Dampremy (Charleroi 1), Enghien (Hal), Etterbeek (Brussel 1), Evere (Brussel 1), Forst (Brussel 1), Ganshoren (Brussel 1), Haren (Brussel 1), Hautes-Fo[illegible] (Hal), Heusy (Verviers), Héverlé (Leuven 1), Elsene (Brussel 1), Jamay (Dolhain-Limb.), Jambes (Namen 1), Jette (Brussel 1), Kessel-Loo (Leuven 1), Koekelberg (Brussel 1), Laeken (Brussel 1), Leeuw-St-Pieter (Hal), Lembeek (Hal), Lodelinsart (Charleroi), Loth (Hal), Marcinelle (Charleroi 1), Membach (Dolhain-Limb.), Molenbeek (Brussel 1), Bergen-bij-Luik (Hollogne-aux-Pierres), Mont-sur-Marchienne (Charleroi 1), Neder-over-Heebeek (Brussel 1), Oetinghen (Hal), Peppinghen (Hal), Petit-Rechin (Dison), Ransart (Gosselies), Ruysbroeck (Hal).

St-Gilles (Brussel 1), St-Josse-ten-Noode (Brussel 1), St-Niklaas (Luik 1), Saintes (Hal), Saventhem (Brussel 1), Schaerbeek (Brussel 1), Stembert (Verviers), Strombeek (Brussel 1), Tervueren (Brussel 1), Tubize (Hal), Ukkel Brussel 1), Vilvoorde (Brussel 1), Vivegnies (Herstal), Vollezeele (Hal), Wottem (Luik 1), Wasmuel (Quaregnon), Watermael (Brussel 1), Wemmel (Brussel 1), Woluwe (Brussel 1).

De bevolking onder 2 en 3 opgenoemde plaatsen kunnen onderling in briefwisseling treden. Tot het verkeer met Duitschland, zooals met het Groot-Hertogdom Luxemburg, zijn alleen toegelaten Brussel en de plaatsen behoorende tot de agglomeratie van Brussel : Anderlecht, Cureghem, Etterbeek, Ixelles, Koekelberg, Laeken, Molenbeek, Sint-Gilles, Sint-Josse-ten-Noode, Schaerbeek en Verviers.

De postkantoren in de beide plaatsen — in Brussel postkantoor n. 1 — bezorgen ook bestellingen op de gezamenlijke in Duitschland verschijnende dagbladen en tijdschriften.

Met postaanwijzingen kunnen bedragen tot 800 mark verzonden worden.

De taks voor het verkeer tusschen België en Duitschland is 20 pf. of 25 centiemen voor 40 m.

Voor het verkeer in België : tot 5 m., 10 pf. of 10 centiemen ; van 5 tot 100 m., 20 pf. of 25 centiemen ; van 100 tot 200 m., 30 pf. of 35 centiemen ; van 200 tot 400 m., 40 pf. of 50 centiemen ; van 400 tot 600 m., 50 pf. of 60 centiemen ; van 600 tot 800 m., 60 pf. of 75 centiemen.

Voor de postwissels zijn buitenlandsche formulen te gebruiken ; op de aanhechtstrook mogen geen mededeelingen plaats hebben.

Een mark wordt aan 1 fr. 25 berekend. Bestelgeld wordt niet geheven, doch op den postwissel wordt een onkoste van 10 centiemen aan postzegels berekend.

Spoedbestellingen en telegrafische postwissels zijn niet toegelaten.

Het privaat telegramverkeer der Belgische bevolking is slechts tusschen Brussel en Verviers eenerzijds en tusschen Duitschland en Luxemburg anderzijds toegelaten.

De Engelschen te Korna

Volgens een particulier bericht uit Bagdad bedroegen de verliezen der Engelschen in den veldslag bij Korna, op 20 Januari, ongeveer duizend dooden. Het zelfvertrouwen der Engelsche troepen is geschokt.

Eenige vaste stellingen uitgezondert verlaten de Engelschen bij het aanbreken van de nacht hunne stellingen om de nacht op de schepen door te brengen. De Arabieren gelukt het meermalen tot in het kamp der Engelschen door te dringen.

Boekennieuws

Een nieuwe Biografie van Mercator

Het is altijd bekend geweest, in welke stad de groote geograaf der zestiende eeuw geboren werd, Rupelmonde in Vlaanderen. Daar echter zijn ouders uit het Guliksche kwamen, betwisten Duitschers en Belgen elkander de eer zijn landgenooten te zijn. Het voordeel voor de historische wetenschap hiervan is, dat nadat de Belgische geleerde Van Raemdonck in 1869 een biographie van Mercator had gepubliceerd, die ook thans nog haar waarde blijft behouden, nu van Duitsche zijde deze arbeid nog eens wordt verricht en tot nieuwe uitslagen leidt. De bekende Duisburgsche professor Averdunk heeft een groot gedeelte van zijn leven aan dezen arbeid gewijd, en is voor het mathematisch gedeelte van zijn werk bijgestaan door Dr. Müller-Reinhard.

Hoewel een schat van kleinere en grootere bijzonderheden uit de archieven opgedolven is, blijft toch nog steeds het betrouwbaarste getuigenis van Mercators leven de biographie door den Duisburgschen burgemeester Walter Ghim, den vriend en buurman van den geograaf. Er loopt een opmerkelijke draad door het leven van Mercator. Bestemd voor den geestelijken stand, geraakte hij bij het studeeren van Aristoteles aan het twijfelen aan het eerste boek van Mozes.

Om met deze twijfelingen voor goed af te rekenen, onderneemt hij, bewust van de vastheid van zijn karakter, een wandeling buiten Leuven, waar hij studeerde. De strijd was hevig — de wandeling strekte zich uit tot Antwerpen toe, de jonge man vermeed onderweg alle gezelschap; in Antwerpen aangekomen, was de strijd beslist: Mercator werd geen priester, doch wierp zich op de technische wetenschappen. Beginnend met les geven in de wiskunde, bereikte hij in het maken van mathematische instrumenten spoedig zulk een hoogte dat hij in aanraking kwam met hooge regeeringspersonen en zelfs met keizer Karel V. Deze voorname relaties redden hem ongetwijfeld uit de gevangenschap, waar hij in geraakt was onder de verdenking van « Lutherie ». Nu gaat zijn loopbaan steeds hooger, hij verricht landmeterswerk in Vlaanderen, maakt de eerste bruikbare kaart van dit gewest, na reeds een wereldkaart en een hemel- en aardglobe te hebben gemaakt, die tot de merkwaardigste van zijn tijd behooren. Daarna waagt hij zich aan een uitvoerige kaart van Europa, aan een kaart van Groot-Britannië en Ierland, zooals nog niet bestond, waarop na enkele jaren zijn beroemde wereldkaart volgt, die na de groote kaart van Waldseemüller van 1507, een nieuw tijdperk opent in de ontwikkeling van de cartographie. Of deze wereldkaart, die hij bestemde voor de zeevaart (*ad usum navigantium*) paste hij voor het eerst de naar hem genoemde projektie toe, aan welke projektie weder de naam van Mercator verbonden is door Stieler, den niet minder ijverigen cartograaf der negentiende eeuw.

Deze zich steeds verruimende arbeid brengt hem weer terug naar zijn uitgangspunt, maar in hoogere regionen. Hij ontwerpt en volbrengt de beschrijving en afbeelding van de geheele wereld, welke beschrijving hij echter beschouwt als het technische gedeelte van een hoogere eenheid, namelijk een philosophisch systeem van het heelal. Aan dit werk, hetwelk een jaar na zijn dood, in 1595, te Duisburg en Dusselburg verscheen, gaf hij den titel van « Atlas », niet naar den hemelstormenden Titaan, maar naar den mytischen koning van Lybië, die de eerste hemelglobe zou gemaakt hebben.

Mercator was een hervormer en een organisator dan een schepper. De naar hem genoemde projectie was ongetwijfeld reeds vóór hem toegepast. Schrijver haalt zelfs een « Sonnenuhr » aan van 1518, waarop een klein kaartje van Europa voorkomt met wassende graden. Hij is de schepper van den naam « Atlas » voor een kaartboek der wereld, de eer van het eerste kaartboek der wereld gemaakt te hebben komt toe aan Ortelius, wiens Atlas in 1570 verscheen, 25 jaar vóór dien van Mercator. Een derde verdienste, hem toegeschreven, is dat hij voor de namen op de kaarten het nog steeds gebruikte kursieve schrift invoerde. Ook hierin had hij verscheiden voorgangers.

Mercator leefde in een tijd van wedergeboorte op velerlei gebied en niet het minste in de cartographie. Wij zijn zelfs geneigd hier van eerste geboorte te spreken. In zulk een tijd van overvloeiend leven ontstaat een groote veelzijdigheid, er is plaats voor elke opvatting, die alle een bestaan trachten te handhaven. In deze menigte blonk het werk van Mercator niet zoo uit, maar de toekomst heeft bewezen dat zijn werk de gave van levensvatbaarheid had medegekregen. Dat is de gave van het genie.

Uit de tientallen van projecties, door theoristen in zijn tijd uitgedacht, is de zijne blijven voortleven. Zijn Atlas overtrof dien van zijn voorganger daarin dat hij als auteur zich aansprakelijk stelde voor alle kaarten erin vervat, terwijl Ortelius de kaarten van anderen onveranderd opnam. Gevolg: na het verschijnen van Mercators Atlas is het spoedig met dien van Ortelius gedaan en in de genealogie van de elkander opvolgende standaard-Atlassen, is veel meer Mercator de stamvader, dan Ortelius. Zijn keuze van het kursieve schrift bleek ook de juiste te zijn.

Het boek van prof. Averdunk en zijne medewerkers is een toonbeeld van Duitschen vlijt en onvermoeiden arbeid. Tot in de kleinste bijzonderheden wordt de kritische methode toegepast. Van de eerste bladzijde af zit men te midden van grootere en kleinere kwesties, waarvan steeds beide kanten worden gegeven, zoodat men zich een eigen oordeel kan vormen, indien men niet de besluitselen van den schrijver wil aanvaarden.

Groote mannen worden dikwijls lang na hun dood ontdekt of ten minste teruggevonden. Mercators profeet was Van Raemdonck. Hoewel nu dit werk veel meer brengt dan de Belgische auteur, vooral in de afzonderlijke beoordeeling van Mercators hoofdwerken, blijft toch Mercators roem op dezelfde basis rusten. De schrijver geeft aan, waar de weg ligt tot nadere kennis van zijn held: de bronnen, waaruit Mercator putte, zijn in deze studie niet opgespoord, en het werk van Mercator wordt niet in verband gebracht met dat van zijn tijdgenooten. Dit laatste was zeer aanzienlijk, vooral in Mercators naaste omgeving.

Laten we hopen dat ook dit onderzoek door den schrijver zal op zich genomen worden. Het zal dan nog meer blijken, dat zijn tijdgenooten veel met hem gemeen hadden en dat zij hem dikwijls vooruit waren. Maar Mercator zal, ook na dit onderzoek, onder hen blijven uitblinken, als de man van genie, die, bewust of onbewust, het ware gegrepen heeft.

Vraagt Heden

aan de verkoopers van « HET VLAAMSCHE NIEUWS » de oorlogskaart

HET WARE SLAGVELD

Tweede verbeterde uitgave aan den geringen prijs van SLECHTS 25 CENTIEMEN.

Een Franschen held

De Fransche sergeant Paul Marchand heeft in dezen oorlog honderd zeven en negentig kwetsuren opgeloopen. In het begin van den oorlog, omstreeks half September, is Marchand aan het hoofd gekwetst. Den volgenden dag was hij in de kerk van Cauroy toen het dorp door de Duitschers beschoten werd; een granaat ontplofte in zijn nabijheid en hij werd op honderd-zes-en-negentig plekken van zijn lichaam door granaatsplinters getroffen: in zijn gezicht, aan zijn handen, zijn beenen, zijn borst. Marchand heeft nu het hospitaal te Marmontiers, waar hij verpleegd is, verlaten. Hij heeft het gebruik van zijn beide oogen voor goed verloren en moet bovendien een vinger van zijn rechterhand missen.

De terugkeer der Belgische burgerlijke gevangenen

Uit Roosendaal wordt aan de « Tijd » gemeld, dat uit Duitschland 2,500 burgerkrijgsgevangenen naar België terug zijn gezonden. Te Leuven werden zij in drie ploegen verdeeld, waarbij er een voor Antwerpen en een voor Brussel en omstreken was. Te Mechelen werden zij vrijdagnacht in het feestgebouw geherbergd. Zij maakten een zeer erbarmelijken indruk en klaagden over de geleden ontberingen. Namens Z. E. kardinaal Mercier werden zij toegesproken door Mgr Dirk Ed. de Laet, deken van Mechelen, die hen welkom heette en woorden van bemoediging tot hen richtte.

Een dapper meisje

Toen de oorlog uitbrak, wilde een meisje uit Bochum, mejuffrouw Aust, als vrijwillige verpleegster mee naar het front. In stilte, zonder toestemming van haar ouders, reisde zij te midden van een groote schare vrijwillige verpleegsters naar het Oosten, werd daar aangenomen en toonde zich een van de dapperste en beste zusters. De strijd bij Warschau, in het begin van November, heeft ze meegemaakt. Bij Gombin, ten zuiden van Plock en noordelijk van Kutno, volgde zij de soldaten in den slag, haalde gewonden uit de vuurlijn en verbond ze gedeeltelijk op het oorlogsterrein. Zelfs is zij tweemaal gewond geraakt. Voor haar dapperheid heeft zij het ijzeren kruis gekregen. Hindenburg zond de jonge dame de onderscheiding en betuigde haar in een persoonlijken brief zijn dank. Behalve het ijzeren kruis staat de jonge Westfaalsche nog een ander zeldzaam eereteeken te wachten. Aan de Silezische grens heeft zij met eigen levensgevaar twee kinderen uit de Oder gered. Als loon hiervoor zal zij de reddingsmedalie krijgen.

Uit Gent

STRENGE MAATREGELEN VOOR MANNEN VAN 17 TOT 35 JAAR

De luitenant-generaal bevelhebber van het etappen-gebied, vrijheer von Seckendorff, heeft een besluit uitgevaardigd, hier op neerkomend:

« Belgen van 17 tot 35 jaar, die in de toekomst zullen trachten over de grenzen te geraken, zullen niet alleen strafbaar zijn met boete en gevangenis, maar ook met deportatie en militaire gevangenis in Duitschland. »

DE « GAZETTE VAN GENT »

De « Gazette van Gent » heeft verleden Vrijdag aan hare abonnenten een bericht gezonden meldend dat, gezien de tijdsomstandigheden, het blad voorloopig niet meer zal verschijnen.

Met de « Gazette van Gent », die 247 jaar uitkomt, verdwijnt voorloopig het oudste dagblad van ons land.

Uit Ieperen en Veurne

Langs den kant van Ieperen vecht men alle dagen. Een 6,000-tal inwoners zijn teruggekeerd.

Er is overvloed van levensmiddelen.

De straten zijn opgeruimd en de puinen der vernielde huizen worden gebruikt voor het herstellen der stuk gereden wegen.

Te Veurne is voedsel genoeg, maar geen plaats om de talrijke vreemdelingen te herbergen.

Uit Ninove

EEN 16-JARIGE KNAAP VERMOORD

In den nacht van 30 Januari is eene bende van zes kerels, met zwartgemaakte gezichten, binnengedrongen in de woning der familie De Smedt, op het gehucht Kester, te Oetingen bij Ninove.

De zoon Arthur, 16 jaar, was het eerst wakker en liep naar boven om zijn vader te verwittigen, doch twee der bandieten liepen hem achterna en schoten hem met revolvers neer; de dood was oogenblikkelijk.

Op het gerucht kwamen geburen toegesneld en de bandieten namen de vlucht, nog tweemaal vurend op hen die hen achtervolgden.

Hun buit moet zoo wat 20 frank bedragen.

BORSTLIJDERS

Waarom blijven lijden als er een middel bestaat dat u oogenblikkelijk zal verlichten en spoedig zal genezen. De

Borstbalsem St-Martin

geneest radikaal fluimen, hoest, valling, bronchiet, asthma en alle borstziekten. — In flesschen van fr. 1.—, 1.75 en 3.—.

ZUID-VOLKSAPOTHEEK

Brederodestraat, 126, Antwerpen

Zon- en feestdagen heel den dag open. 49

Stadsnieuws

Bond der Antwerpsche Neringdoeners. — Verschuiving van het sluitingsuur. — Op 4 Februari 1915, ten 3 uren (Belgische tijd), zal er eene algemeene vergadering plaats hebben in het lokaal « De Gulden Arend », Keyndersstraat, 34, waar verslag zal gelezen worden van het onderhoud met de heer Burgemeester der stad Antwerpen; ook zullen er nog gewichtige punten behandeld worden.

☞ **BASS TAVERN, DE KEYSERLEI, 30. Gekend voor de Beste Moka. 10**

PRIJSKAMP VAN ZANGSPELEN. — De tweede beurtoptreding in de zaal « Odéon » had buitengewoon veel volk gelokt, zoodat vele menschen gedwongen waren voor de deur te blijven staan.

Het publiek was in het geheel niet teleurgesteld, want we durven het ronduit verklaren, de opvoering van « Adam en Eva » was buitengewoon prachtig. Tooneelschikking en rolkennis waren tot in de puntjes verzorgd. De verschillende liefhebbers, die echte kunstenaars mogen genoemd worden, gaven blijken van veel tooneelaanleg. Heer P. H... was een ware Adam; Mej. Jeanne Janssens, de van ouds-gekende liefhebster, droeg de verschillende liederen op talentvolle wijze voor; heer Rob. Peeters was een flink uitgebeelde Heer, en de heeren A. V..., in den rol van Engel Michel, en J. N... in den rol van het Serpent, trokken zich uiterst goed uit den slag.

Waar kunstwerk werd er geleverd en we zijn overtuigd dat de vertolkers van het nog steeds voor eenieder aangename stukje van H. Van Peene in den prijskamp zeker eene eervolle plaats zullen bekomen.

Het hoeft niet gezegd dat het publiek geene toejuichingen spaarde.

Dinsdag 9 Februari heeft de 3e beurtoptreding plaats. Wordt opgevoerd: « Operadweepers ».

L. S.

Men vraagt te koop een goede Schapershond. Er zich mede aanbieden, van 8 tot 12 en van 2 tot 4 uren, op het Katershof, te Merxem.

Paard op hol. — In de Diepestraat is Maandag een paard dat in eene kar gespannen was, op hol gegaan. Het paard liep langs de Gumarusstraat op de St-Jansplaats. De genaamde Aloïs Van Titselboom, waker, die het paard wilde tegenhouden, werd ten gronde geworpen en verscheidene meters ver medegesleurd. Men heeft het slachtoffer erg gekwetst opgenomen en ter plaats verzorgd.

☞ **HOTEL WAGNER, J. Cassiers, Café-Restaurant. Goede spijzen en dranken, prachtige kamers, Kunstlei, 1.** 9

Diefstallen. — Al de wachthuizen en bureelen langs de dokken werden door onbekende schelmen opengebroken. Verscheidene gestolen voorwerpen werden reeds ontdekt.

— Bij Mej. Ph. Luyts, op de Oude Leeuwenrui, heeft men juweelen gestolen.

— Rijwielen werden gestolen ten nadeele van MM. K. Brackeniers, wonende Kipdorp, A. Van Beukelen, Heilig Geeststraat, en A. Poels, van Moll.

— Ten nadeele van M. Weyks, burgemeester van Beersel, heeft men verscheidene titels, waaronder 1 obligatie van 1,000 cedulas, 1 Russisch stuk van 500 frank, 3 Bulgaarsche, 2 van Servië, 4 Turksche, 2 loten van Oostende, 1 van Kongo, 2 Belgische obligaties van 2,000 frank, eene van 1,000 fr. en 3 obligaties van Rumenië en 1,000 fr., gestolen.

☞ **In de GELAGZAAL van 't VLAAMSCH OPERA kan men een gezelligen namiddag doorbrengen.** 10

Een opstootje in de 4de Wijk. — Sedert Maandag staat de 4de Wijk in rep en roer. Van in den morgen reeds kwamen vrouwen naar de scholen en kindertuinen geloopen en eischten dat men hunne kinderen zou terug naar huis laten gaan. Ondanks de opmerkingen van het onderwijzend personeel, moest men ten slotte aan het verzoek voldoen. De meeste scholen bleven slechts half bezet en ook Dinsdag zijn talrijke kinderen thuis gebleven.

Een van die dolle praatjes welke voortdurend verspreid worden, was oorzaak van de opgewondenheid tusschen de volksvrouwen. Er was onder het volk verteld dat men de kinderen de pokken ging zetten, de jongens in den hals en de meisjes achter het oor. Men had er dan ook nog bijgevoegd dat de kinderen van deze manier van pokkenzetten een dikken kop kregen en dat er zich reeds talrijke sterfgevallen hadden voorgedaan.

Onnoodig te zeggen dat al deze praatjes verzinsels waren. Dergelijke geruchten werden reeds vroeger verspreid te Niel, Hemixem en Hoboken en veroorzaakten ook daar eene paniek onder de volksvrouwen.

☞ **In het CAFE ANSELMO, Constant Van Weddingen, Anselmostraat, 2, drinkt men het beste gerstenbier.** 11

Beweging der bevolking van 17 tot en met 23 Januari 1915:

Geboorten: 93, waarvan 9 behoorende tot de vlottende bevolking (1 tweeling).

Overlijdens: 92, waarvan 9 behoorende tot de vlottende bevolking.

12 huwelijken werden in den loop der week gesloten.

1 echtscheiding werd uitgesproken.

In den lijst der overlijdensoorzaken vinden wij de volgende opgaven van aansteekelijke ziekten: Typhuskoorts: 1;

☞ **RHEINGAU, Café-Restaurant, Aug. Bodeker, Meir, 1. Goede eetmalen en dranken.** 12

Een eigenaardig gulden jubelfeest. — Een dezer laatste dagen vierden de ouders van een gekende Antwerpsche type, die voor een paar jaren overleed, hun gulden jubelfeest.

Aangezien de droevige omstandigheden waarin ons land op het oogenblik verkeert, werd die gebeurtenis op eene bescheidene manier gevierd.

De geburen boden bloemen aan Adriaan Van Haecke en Maria Gelei in hunne woning Lange Ridderstraat, n. 1.

We hopen dat de ouderlingen hun 60jarig jubelfeest zullen kunnen vieren en nog lang van eene goede gezondheid mogen genieten.

BELANGRIJK BERICHT aan de nijveraars, negocianten en handelaars. — Spoedig vervoer van koopwaren en aan verminderde prijzen in België, vooral tusschen ANTWERPEN, BRUSSEL, LUIK, VERVIERS en omgekeerd.

Zich te wenden SANDERUSSTRAAT, 65, Antwerpen, en BOULEVARD BAUDOUIN, 21 Brussel. 65

Vrouwenzorg. — De maandelijksche bijdrage zal ontvangen worden op Zondag 7 Februari van 10 tot 12 ure 's morgends (Belgisch uur), in het lokaal cité 1.

De bestuurleden worden verzocht om 11 uren aanwezig te zijn om een belangrijk punt te bespreken.

Vraagt aan onze verkoopers den Vlaamschen Scheuralmanak DE HUISVRIEND, langs twee kanten gedrukt, aan 15 centiemen.

Verbond der Liberale Pensioenkassen. — De afgevaardigden der aangesloten kringen worden verwacht Zondag 7 Februari om 11 ure 's morgends (Belgisch uur) in het lokaal Cité 1, om te spreken over de tabellen A. B. C. D. en E die vóór 15 dezer moeten ingezonden worden.

Pensioenkas der 6e wijk. — De e. k. storting zal plaats hebben Zondag 14 Februari om 11 uren 's morgends (Belgisch uur) in het lokaal van den Stedelijken kindertuin, Provinciestraat, 112. De stortingen zullen voortaan weer geregeld den 2en Zondag van elke maand aldaar geschieden.

PLAN VAN DEN YZER. — Buiten de prachtige kaart van heel het Europeesch oorlogsterrein is er van heden in het « Grand Café Sportif », 2, Kammenstraat (hoek Keyndersstraat), een KEUSACHTIG PLAN VAN DEN YZER te raadplegen.

Al deze kaarten werden door den knappen teekenaar Wilem Seghers, Pompstraat, 34, vervaardigd.

Rechterlijk Nieuws

Plunderingen

De reeks gaat maar altijd door...

Wanneer geraken we er door?

Wat moet er al papier bemorst zijn geworden voor dingen zonder belang, zooals we zoovele staaltjes reeds hebben gezien!

Eene arme vrouw wordt vervolgd wegens verhelen van een kilo koffie voortkomende van een of anderen stapel. — Een werkloze staat terecht voor een zakje aardappelen welker waarde hij zich bereid verklaarde te vergoeden, wanneer in het dorp de omroeper konde deed dat al het geraapte moest teruggegeven worden. — Eenige ongelukkige steenbakkersgasten uit de Kempenvallei, zonder werk en zonder brood, ontvoerden eenige maten steenkool, welker verdwijning niet eens werd opgemerkt in den hoop waaruit ze gepuit waren...

De arme lieden meenden dat het hun rechtmatig vergund was.

Hunne goede trouw kon geenen twijfel laten.

De rechtbank heeft terecht de beetichten grootendeels vrijgesproken.

Vechten met messen

In eenen twist tusschen personen toehoorende aan twee vijandelijke gezinnen te Rumpst, bracht een zijnen tegenstrever eenen messteek toe die het slachtoffer voor zeven weken aan zijn bed kluisterde.

Advokaat De Boungue verdedigde den vader, bewerende dat er uitdaging bestaan had. Beliehte was sedert 4 jaar aan het Stoomtrambeheer werkzaam, en bekwam van zijne bazen eervolle certifikaten. Ook de vader, — die van zijne achttien kinderen nog alléén dezen aan zijne zijde heeft, — is bediende, sinds 15 jaar, bij hetzelfde beheer.

De rechtbank verwijst beklaagde tot 1 jaar gevang.

Voor een Pruimken

Op 4 Augustus werden twee jonge mannen gezien op een Duitsch schip in de haven, alwaar de proviandkamer was opengebroken.

Bemerkende dat men hen in 't oog had, wilden zij de vlucht nemen.

Eenen gelukte zulks; hij verdween spoorloos; men weet niet wie hij is.

De andere, die voor de Rechtbank staat, is een sjouwer.

Hij sprong over de reling en verstuikte zijnen voet op de kade.

Dit bracht hem drie weken gedwongen rust op.

Hij heeft de proviandkamer niet opengebroken, zegt hij. Slechts een pruimken, één, heeft hij er uit genomen.

Advokaat Le Paige pleit: Mijn kliënt is een brave jongen, heeft nooit iemand kwaad gedaan.

Hij wordt tot 26 fr. boet, voorwaardelijk veroordeeld.

't Is nog duur genoeg — met den verstuikten voet.

Eene eigenaardige uitspraak

Een vonnis dat fel besproken wordt is door het vredegerecht van Brussel geveld geworden.

Eene Duitsche vrouw, huurster van eene herberg, vroeg 5.000 fr. schadevergoeding aan hare eigenares, omdat ze door dezer schuld hare woning had moeten verlaten bij het uitbreken van den oorlog, en aldus gedurende drie maanden beroofd was geworden van het gebruik der gehuurde herberg.

De eigenares had de Duitsche aangeduid als zijnde een spion van 't Duitsch goevernement; deze had veel te lijden gehad met hare kinderen, beweert ze, om uit de handen van 't gepeupel te geraken; na haar vertrek, kwam de eigenares zelve met hare familie in de kamers van de herberg logeeren, en verkocht zelfs een gedeelte der meubelen van de Duitsche.

Toen deze terugkwam naar Brussel, werd haar den toegang tot het huis geweigerd, en kon zij slechts bezit nemen van haren eigendom met de hulp der politie.

De rechter zegde in zijn vonnis dat de Duitsche alle middelen kon inroepen om zich te doen beschermen tegen iederen aanval; dat zij daarenboven, vóór haar vertrek, maatregelen had moeten nemen om hare zaken in orde te doen houden; ingevolge waarvan, de eisch der aanklaagster afgewezen werd en de Duitsche tot de kosten van het geding verwezen.

BURGERLIJKEN STAND VAN ANTWERPEN

Overlijdens van 2 Februari 1915

Mannelijk geslacht: R. Delaeter, brouwersgast, 57 j., echtg. van R. Van Gijzel, Scheldestr., 62. — J. Verrept, dokwerker, 47 j., echtg. van L. Vanderhaeghen, Brusselschestr., 49. — K. Segers, z. b., 75 j., echtg. van M. Segers, lange Kongostr., 14. — G. Moonen, z. b., 78 j., wed. van A. Nys, Van Bloerstr., 56. — J. Kegeleers, koehouder, 45 j., echtg. van L. Bogaerts, te Borsbeeck. — C. De Keyser, z. b., 75 j., wed. van M. Verschueren en van M. Weyns, Kasteelpleinstr., 49.

6 kinderen beneden de 7 jaar.

Vrouwelijk geslacht: M. Neel, z. b., 69 j., wed. van L. Vrijdaghs, De Moystraat, 35. — M. Van Camp, z. b., 77 j., wed. van J. Pluym en van J. Cauberghs, Falconrui, 33. — J. Binon, 62 j., echtg. van P. Mijdens, Schupstr., 10. — M. Currinckx, 68 j., echtg. van H. Tillemans, Magdalenastr., 43.

3 kinderen beneden de 7 jaar. — 3 doodgeboren.

Overlijdens: Mannelijk geslacht: 12; vrouw. geslacht: 10. — Totaal: 22.

Geboorten: Mannelijk geslacht: 10; vrouw. geslacht: 7. — Totaal: 17.

Lijst der soldaten overleden in de verschillige Ambulancies te Antwerpen.

Vigné Aîné, 2de jagers te voet 1/4, 28 jaar, La Louvière, overl. 10 Oktober.

Willemsen Pr., 25ste linie, overl. 4 Oktober.

Wagner, 9de linie 1/3, overl. 5 Oktobre.

VROUWEN

De Remedie van Dr Carlos

is wonderbaar tegen onregelm., achter- en wegblijvende maandstonden. Prijs 10 fr.; 1/2 doos fr. 5.50 tegen postbon.

Zuid-Volksapotheek, 126, Brederodestraat, Antwerpen. 2

Sport Echo

Orgaan aller sporten. Voor den duur van den oorlog opgenomen in het « VLAAMSCHE NIEUWS »

DE INVLOED VAN DEN OORLOG OP DE POSTDUIVENSPORT

Tot de vele takken van sport, welke onder den oorlogstoestand wel het meest te lijden hebben, behoort ongetwijfeld de van jaar tot jaar meer populair wordende postduivensport, die in ons kringen van de maatschappij beoefenaars, en daarmaast met minder bewonderaars telt.

Direct na de oorlogsverklaring is het met de sport zoo goed als gedaan geweest! De meeste bonden waren wel met de verre drachten het eindpunt genaderd, maar voor de jonge duiven is het over het algemeen, wat de geheele buitenlandsche africhting aangaat, vrijwel een mislukking geworden.

Het vliegseizoen is toch al zoo kort, wanneer men denkt aan de maandenlange voorbereidingen gedurende den herist en den winter en men daarbij vergelijking maakt ten opzichte van de vele zorgen en opofferingen die de sport ne eenmaal vergt, wil men succes hebben en de talrijke teleurstellingen, welke zeer dikwijls niet uitblijven, zelfs bij de meest ideale verzorging der meekampende exemplaren.

Het vliegseizoen is kort, ook al werkt alles mee, om den vliegtijd te verlengen Maar zoo kort als in 1914 zal nog zelden een vliegseizoen zijn geweest!

Toch hebben de Nederlandsche liefhebbers getracht in de Augustusdagen en ook daarna, zich eenigszins schadeloos te stellen. Van Noord tot Zuid begon men, toen de eerste schrik voorbij was, met het inrichten van binnenlandsche vluchten, die over het algemeen wel geslaagd zijn, maar als geheel genomen, meer moeten beschouwd worden als een poging om 's Zondags een bezigheidje te hebben, dan als een ernstige krachtproef der meevliegende duiven.

Immers, het voornaamste: de afstand, de voor de meeste plaatsen althans te geringe afstand, deed deze gedwongen navluchten zeer veel van haar bekoring verliezen, omdat een goed liefhebber, met eerste klas-duiven, een wedvlucht van 100 tot 150 kilometers feitelijk niet telt. Duiven, die zich op deze korte drachten onderscheiden, behoeven niet tot de beste rassen te behooren, omdat het herhaaldelijk ook aan exemplaren van minderen bloede gelukt is, zich vooraan te plaatsen. Jaren geleden gold een duif, die in een met betrekking tot den afstand, behoorlijken tijd, b. v. van Bordeaux, was teruggekeerd, voor een exemplaar van bijzondere beteekenis. Tegenwoordig heeft bijna iedere plaats, waar ernstig aan de vliegsport wordt gedaan, tenminsten haar Bordeaux-vliegers, dank zij het importeeren van prima kweekmateriaal uit België, de bakermat van de postduivensport. En dat men nog véél verder durft gaan, heeft de groote Luiksche vlucht van Tarragona bewezen, waaraan met groot succes is deelgenomen, door bekende liefhebbers uit geheel ons land. Jammer is het voor onze landgenooten, die succes hadden in deze monstervlucht, dat de oorlog tusschen beide kwam en een behoorlijke afwikkeling van aangegane verplichtingen ten eenemale onmogelijk maakte.

Wat intusschen door duizenden liefhebbers in Nederland gehoopt is, nl. dat de oorlog spoedig zou zijn afgeloopen, tijdig genoeg althans, om voor 1915 het vrije grensverkeer te zien opengesteld, zoowel in oostelijke als zuidelijke richting, — dez wensch is niet in vervulling gegaan.

En het onmiddellijk gevolg hiervan zal zijn, dat de Nederlandsche liefhebberij voor het grootste gedeelte althans in 1915 zich zal moeten bezighouden, tusschen onze eigen landpalen. Waaruit dan onmiddellijk volgt, dat de af te leggen afstanden, voor de geografisch minder gunstig gelegen plaatsen, veel te gering zullen zijn, om de sport interessant te maken. Alleen de noordelijk gelegen plaatsen zullen zuidvluchten kunnen uitschrijven, waarop men nog eenige spanning kan verwachten, omdat de afstand hier eenige honderden kilometers kan bedragen, maar de groote plaatsen, waar bijzonder veel aan wedvluchten wordt gedaan, zooals Rotterdam, Amsterdam, Den Haag, Utrecht, Haarlem, enz., enz., zullen niet veel keus hebben, althans niet wat den afstand betreft.

In België heeft de liefhebberij intusschen een knak gekregen, dien zij wellicht in geen jaren zal te boven komen. Voor kapitalen is daar aan prima fokmateriaal vernield en de tijd zal leeren of er genoeg van voldoende hoedanigheid zal zijn overgebleven, om een kern te vormen voor nieuwe beroemde duivengeneraties.

Maar ook de Nederlandsche duivensport heeft ttengevolge van den oorlogstoestand bitter te lijden gehad; verscheidene liefhebbers en liefhebbertjes hebben, daartoe verplicht door dure tijden en de hooge voederprijzen, hun duiven opgeruimd, of hebben het beter gevonden, gezien de weinig schitterende toekomst van de sport op het oogenblik, om hun dieren te verkoopen.

Inderdaad, de naaste toekomst is niet zeer bemoedigend. Duitschland, dat al jaren reeds bijzonder beperkende bepalingen heeft gemaakt, betreffende het loslaten van postduiven, zóo erg zelfs dat men vlugger heeft verteld waar wèl mag worden gelost, dan waar dit niet mag plaats vinden, — Duitschland, dat met groote voorliefde door tal van vereenigingen uit ons land en vooral door de Rotterdamsche clubs wordt uitverkoren om er wedvluchten vandaan te houden, omdat de oostelijke vluchten nu eenmaal de aantrekkelijkheid bezitten van bijna steeds gelukkig te mogen slagen, — men denke slechts aan de laatste vlucht van Creutz, die een buitengewoon snel verloop heeft gehad, dat duiven, die ruim duizend meters per minuut vlogen op geen stukken na in aanmerking kwamen voor een prijs!

Duitschland zal na den oorlog ongetwijfeld nog meer hinderpalen aan de vliegsport in den weg gaan leggen, wat intusschen voor de velen die het nog steeds met het Oosten houden, niet prettig zou zijn.

De zeer talrijke liefhebbers in het Zuiden van ons land, waar de groote concurrenten van den langen afstand bij tientallen zijn aan te wijzen, vliegen bijna zonder uitzondering van het midden uit. Voor hen is de mobilisatie een zéér groote teleurstelling, omdat ze nu gedoemd zullen zijn, willen ze de liefhebberij niet geheel en al in kwaliteit en beteekenis doen achteruitgaan, in den juisten zin van het woord, van koers te veranderen en tegen de algemeene opvatting, uit het noorden te gaan vliegen.

Een ander gevolg van den oorlogstoestand zal zijn, dat er in het komende voorjaar aanzienlijk minder zal worden te tijden dat ons eens kans kregen om proefondervindelijk aan te toonen dat ze hun boonen wel waard zijn, dit jaar zeer waarschijnlijk kort na de geboorte in grooten getale een geweldadigen en roemloozen dood zullen sterven. De prijs van de duiven heeft een opvallende verlaging ondergaan. Juister uitgedrukt: op het oogenblik heeft de postduif feitelijk geen waarde, omdat de omstandigheden beletten haar te exploiteeren overeenkomstig de wijze waardoor juist haar jaarde jordt bepaald. Daarom zal het dit jaar niet voorkomen dat er 25 gulden en meer voor een koppel beste jonge duiven kordt bepaald, hetgeen in gewone tijden overigens herhaaldelijk geschiedt.

De groote duivenbonden hebben inmiddels rekening gehouden met de waarschijnlijkheid dat de sport zich in het komend seizoen hoofdzakelijk zal bewegen binnen de door ons aangegeven banen, dat is dus binnen de grenspalen van ons land.

En sterk zal de opleving zijn van de sport, wanneer naar algemeen gehoopt wordt, in 1916 b.v. weer zullen plaats vinden de groote nationale en internationale wedstrijden, waaraan zal kunnen deelnemen de bloem van Holland's postduivenkollectie, die ongetwijfeld dit jaar wel zal meedingen in bescheiden wedvluchtjes, maar geen kans zal zien om lauweren te plukken, zooals op de groote rondvluchten te behalen zijn!

De firma **Gebr. DE BEUKELAAR,** Peeënfabrikanten, Antwerpen, Dam, 5.

brengt haar geacht cliënteel ter kennis, dat van heden af alle verpakking Peeën voorradig zijn: **FILTERPEEËN, half grof en fijn.** Let vooral op ons welbekend merk "OUD VROUWTJE" 58

Duchêne Leon, 2de grenad. 3/2, Rausart, ov. 16 Oktober.
Dumont Marcel J., 6de linie, 23 jaar, Antwerpen, overl. 10 Oktober.
Dupont Petrus, 12de linie 1/2, Lummen, overleden 11 Oktober.
Dupret Adolf, 2de linie, 26 jaar, Doornik, overl. 1 Oktober.
Dussart Jemm, 12de linie, overl. 30 Sept.
Duynslaeger Kamiel A., 25ste linie 3/3, 26 j., Pitthem, overl. 30 September.
Fierens Victor, 12de linie, Borgerhout, overleden 2 Oktober.
Feyaert Evarist, 4de linie 3/3, 26 jaar, Schaerbeek, overl. 6 Oktober.
Franque Frederik, 1ste karab. 2/3, 24 jaar, Denderleeuw, overl. 3 Oktober.
Fizette August A. A., genie te Luik, 31 j., Landen, overl. 5 Oktober.
Finné Joseph, 21ste linie 1/2, 23 jaar, Etterbeek, overl. 8 Oktober.
Fondeur Walter, 2de jagers te paard, overleden 6 Oktober.
Francq Jules, 3de linie 1/2, 25 jaar, Moorslede, overl. 3 Oktober.
Frère Henri, 1ste linie, 21 jaar, Gilly, overleden 4 Oktober.
Gabrielle Emiel, vest.-artill., Melden, overleden 9 Oktober.
Gooremans Aug., 4de linie, overl. 9 Oktober.
Goossens Egidius A., 1ste karab., 32 jaar, Hoboken, overl. 5 Oktober.
Gossaert Maur., 1ste karab. 3/4, 17 j., Mainvault, overl. 16 Oktober.
Goossens F. A. G., 2de karab. 1/1, Limal, overl. 7 Oktober.
Guillaume Vict., 12de linie 3/3, ov. 10 Oktob.
Huyghe Aug., 3de linie 3/1, 21 jaar, Watou, overl. 3 Oktober.
Hairon R. N. A., 2de jagers te voet, Solre-Sambre, overl. 6 Okotber.
Hancuse Isidoor J., 10de linie 1/4, 26 jaar, Gilly, overl. 29 September.
Hanque Jos., 26ste linie 3/4, 24 jaar, Soumagne, overl. 15 Oktober.
Hendrickx Willy, 17 jaar, overl. 3 Oktober.
Hongenaert August Ph., 4de linie 2/3, 21 j., Westcappelle, overl. 29 September.
Janssens Jos. Const., 7de linie, 23 j., Beckeren, overl. 3 Oktober.
Jacquet Jan, genie 2/1, 20 jaar, Sint-Truien, overl. 3 Oktober.
Keyzer Frans, 12de linie 1/2, 20 jaar, Brussel, overl. 5 Oktober.
Kinsabil Richard, 4de linie 2/2, 20 jaar, Lophem, overl. 7 Oktober.
Kuvelier Achiel, 2de jagers te voet, Wevelghem, overl. 10 Oktober.
Lambiotte Emiel, 1ste linie 1/2, 23 j., Ujmet, overl. 4 Oktober.
Laroche Jan-Bapt., 8ste linie, 28 jaar, Sint-Lambertus-Wolnwe, overl. 4 Oktober.
Lebrun Fernand, gend.-brig. van Namen, 23 jaar, Vaux-Chavanne, overl. 4 Oktober.
Leclercq Robert G., 1ste jagers te voet 2/4, 20 jaar, Kauthier-Braine, overl. 28 Sept.
Le Hane Emiel, 1ste karab. vest. 2,3, 44 jaar, Brussel, overl. 7 Oktober.
Lemaire J. A., 12de linie, overl. 9 Oktober.
Lambert R. O., 4de linie, overl. 9 Oktober.
Lamole J., 3de linie, Charleroi, ov. 5 Okt.
Leté Em., 2de jagers te voet 3/2, 22 jaar, Sirault, overl. 15 Oktober.
Lefèvre F., 4de linie, overl. 9 Oktober.
Leckens Ger., 5de linie, 20 jaar, Groote Brogel, overl. 15 Oktober.
Lemmens P., 6de jagers te voet 3/2, Sonneghem, overl. 19 Oktober.
Lenaerts Germain, 2de linie 2/1, 20 jaar, Coeckelaere, overl. 9 Oktober.
Leynen Guillaume, 11ste linie, 20 jaar, Neeroeteren, overl. 1 Oktober.
Liessens Cyriel, 1ste jagers te voet 1/4, 22 jaar, Herzele, overl. 3 Oktober.
Luyckx Frans, 25ste linie 1/2, 21 jaar, Sint-Leonards, overl. 9 Oktober.
Lycke Henri, 4de. jagers te voet 2/2, 26 jaar, Montigny-sur-Sambre, overl. 29 Sept.
Luitenant Julien, 2de linie 3/2, 25 jaar, Verviers, overl. 24 Oktober.
Marlier Arthur, artill. 2de batt. 6de brig., Marchienne-au-Pont, overl. 29 Oktober.
Meyers, 2de grenad. 2/1, overl. 5 Oktober.
Moorkens Frederik J., artill 14de batt., 21 j., Antwerpen, overl. 4 Oktober.
Meingot Gustaaf, 3de linie 2/2, 21 jaar, overleden 9 Oktober.
Meuris Joseph, 12de linie 2/4, 26 jaar, Roux, overleden 1 Oktober.
Mermuys Guillaume, 12de linie, 23 j., Antwerpen, overl. 30 September.
Maison Raymond A, 6de ber. artill. 33 batt., Wommeren, overl. 6 Oktober.
Maréchal Maurice, 32ste linie, Seraing, overleden 3 Oktober.
Marien Jan, 2de linie 3/2, 26 jaar, Mechelen, overl. 4 Oktober.
Moyart Karel, 6de jagers te voet 3/2, Ramillies, overl. 11 Oktober.

(Wordt vervolgd.)

De goedkoopst en beste lectuur die zelt verscheen

DE VOLKSROMAN

te bekomen bij al onze verkoopers

aan 10 centiemen

per compleete roman

b) De Koerier van Lyon.
c) Het bloedig Halssnoer.
d) De Jacht op een Erfenis.
f) Miskende Liefde of de Wraak van Demonio.
g) Margaretha Gauthier.
h) Manon Lescaut.
i) Nichette.
j) Serge Panine.
1. Onze Boeren.
2. Moedertrots.
3. Frans de Vondeling.
4. Het Geheim van Yvonne.
5. Nadasda de Nihiliste.
6. Liefde en Wraak.
7. Het uur der Verdelging.
8. De vierde Dame.
9. Een donker Geheim.
11. De Dochter van den Samenzweerder.
15. Onschuld zegepraalt.
16. Een Vrouwenhart.
17. In den dood vereenigd.
18. De gesluierde Dame of het Geheim op den Toren.
19. Ontmaskerd.
20. De Dochter van den Blinde.
21. Misdaad en Straf.
22. Schuld en Boete.
23. De Nachtrayen.
24. Trouw aan plicht en eer.
25. De arme Schoolmeester.
26. De Stad der Diamanten.
27. De gevolgen van een misstap.
28. De gebroeders De Graeve.
29. Deserteur.
30. Het kind met het gouden halssnoer.
31. De Miljoenenjacht.
32. De Koningin der Zigeuners.
33. Vertellingen van Poe.
34. Het verlangen naar een huwelijk.
35. De Berenjager.
36. De Bruid der Zon.
37. Vreeselijk geheim van Bartam Hough.
38. De Misdaad van den Smokkelaar.
39. Door liefde overwonnen.
40. Getrouw aan haar woord.
46. Twee zelfmoordenaars.
51. Strijd om een koningskroon.
52. De Bekoorster.
53. De Wraak van den Zigeuner.
54. De Schim van den Doode.
55. Verlaten!
56. De Verstooteling.
57. Gebroken harten.
58. Een ongelukkig kuwelijk.
59. Eene vergissing.
60. Liefdesavonturen.
61. De schoone Venetiaansche.
62. Marianne.
63. De Verpleegster.
64. Het huis met het grijze wapen.
65. Dwalingen des Levens.
66. Hopelooze liefde.
67. Eugenie Grandet.
68. Eene martelares.
69. Zielelijden.
70. Een Meisjesdroom.
71. Schandevrees.
72. De jacht naar rijkdom.
73. Lichtzinnige liefde.
74. Herleving.
75. Het Licht in de Duisternis.
76. Onschuldig veroordeeld.
77. Verborgen smart.
78. De strijd eener gevallen vrouw.
79. Eene geheimzinnige moord.
80. Liefde en haat.
81. De pleegdochter van den smid.
82. Een Natuurkind.
83. Het berouw van den dief.
84. De gelukster.
85. Een Heldenstrijd.
86. Eene misdaad in de groote wereld.
87. Het verlaten kind.
88. Familieschande.

aan slechts 10 centiemen per completen roman, uit te kiezen in plaats van 20 centiemen.

Herbergiers

De brouwerij HELP U ZELVE levert voortdurend aan allen, hare fijne bieren, aan bijzonder voordeelige voorwaarden.
De bestellingen worden aangenomen, 40, VOLKSTRAAT, 40.
Bieren van 16 tot 24 fr. de ton van gewaarborgden inhoud, met wedergaaf van 10 f. h. 9

BAKKERIJ "HELP U ZELVE"

In den winkel der Volkstraat, 40, verkoopt men het smakelijkste brood, spekulatie, amandelbrood pistolets, allerlei koeken en klein gebak.

Meubelmakers
Schrijnwerkers en Aannemers

worden hierdoor ter kennis gebracht dat mijn Magazijn van Eik, Meubel- en ander Hout, alle werkdagen open is van 7 1/2 tot 12 u. en van 1 u. tot zonsondergang. Tegen komptante betaling, verkoop ik tot de matigste prijzen.
G. MAELFEYT
30 26, Koburgstraat, Zuidstatie.

Groote Aankomst

van den Vlaamschen Scheuralmanak «HUISVRIEND» langs 2 kanten gedrukt
Te bekomen bij al onze verkoopers
AAN 15 CENTIEMEN
Voor bestellingen wendde men zich 154, Hoek Nationalestraat, 154
ANTWERPEN

HUIS
Gustave Van de Weyer & Co
Hoogstraat, 17, Antwerpen.
Koperslagers, Koper- en IJzergieters
Verwarmingstoestellen
Alle werk wordt onmiddellijk uitgevoerd 56

HELPT

[illegible] dik en dun, werk voor de menschen [illegible] dit ogenblik beteekent brood, laat daarom tegen lage prijzen uwe kleedingstukken, [illegible] matrassen, parciessne, dekens, tapijten, enz., [illegible] in de stoomververij

A. VAN WEEREN

Scheikundestraat, 34, Kasteel de Vrijdelaar, 5; Kasteelpleinstraat, 67.
ROUWZWART IN 24 UREN 34

PRIMA GERAFFINEERD
KEUKENZOUT
AANGEKOMEN
Te bekomen in alle kwaliteiten, bij
KARL SCHROERS,
VAN DYCKKAAI, 35 63

Leurders

TE KOOP: Groote partij gekleurde Vlaamsche Weekbladen: «Mannekensblad», «Lacherke», «Avonturen», «Uilespiegel», aan fr. 10.— de 1000 nummers, gesorteerd. — Adres: Hoek Nationalestraat, 154, Antwerpen.

Goedkoopste lectuur voor onze Lezers.

10 verschillende prachtige geïllustreerde en gekleurd albums, elk van 120 bladzijden, met ongeveer 1000 plaatjes, aan den geringen prijs van 30 *CENTIEMEN PER ALBUM.*
No 1, 2, 3 en 4: *Album van Het Mannekensblad.*
No 1, 2, 3 en 4: *Het Boek der Groote Avonturen.*
No 1 en 2: *Album van Het Lacherke.*
Al deze Albums zijn te bekomen bij de verkoopers van ons blad.
Voor alle bestellingen in het groot, wende men zich NATIONALESTRAAT, 154.

Duurte van Petrol Huisverlichting

Ieder maakt zijn eigen gas bij hem thuis met de GEBREVETEERDE LAMPEN, gevoed door carbure. Prijzen 2.50 tot 3.50 fr. (bijzondere prijzen voor voortverkoopers). Ieder namaker zal volgens de wet gestraft worden.
AUGUST DEMEUSE
Zurenborgstraat, 52, Antwerpen
Agenten worden gevraagd voor stad en buiten. Groote aankomst van carbure. 41

Antwerpen-Brussel
(DOOR WATERWEGEN)
VERVOER van REIZIGERS
met de Stoomboten der Naaml. Scheepvaart-Mij
L'UNION

Duur der reis ongeveer 4 uren	Prijs van de reis 5 fr. per persoon.

HEEN EN TERUG: fr. 7.50
(uitgenomen 's Zondags)
PASPOORT VERPLICHTEND
DAGELIJKSCHE VERTREKKEN
om 11 uren (12 Torenaar)
Inscheping aan de Petroot-Inrichtingen, eindpunt van tram n. 13.
BUFFET AAN BOORD
De Maatschappij gelast zich insgelijks met de reisgoederen aan huis te doen afhalen.
Voor verdere inlichtingen, zich te wenden [illegible] 21
Maatschappij «L'UNION»
36, VLAAMSCHE KAAI ANTWERPEN. | 1, QUAI DES MATÉRIAUX BRUSSEL. 20

AANBIEDING
van Goedkoope Publiciteit in
Het Vlaamsche Nieuws
Het meest verspreid Vlaamsch dagblad door geheel België
VOOR ALLE PUBLICITEIT IN BRUSSEL
WENDE MEN ZICH PLACE SAINCTELETTE, 21
Aanzienlijke vermindering tijdens den duur van den Oorlog

Handelaars, Aankondigingen in
HET VLAAMSCHE NIEUWS
leveren altijd eenen goeden uitslag op.

KOOP NU UWE
Conserven en Kruidenierswaren
bij 51
A. & H. PHILIPSE
NASSAUSTRAAT, 37
aan verminderde prijzen

Slengelwerk van het «Vlaamsche Nieuws» 31

DE ELLENDIGEN

DOOR

Victor HUGO

In gedachten verdiept keerde hij zich om, en zijn blik viel op den koperen knop der deur, welke hem van de gerechtszaal scheidde. Hij had deze deur bijna vergeten. Zijn aanvankelijk rustige blif bleef op dien knop gevestigd, maar kreeg iets onrustigs en drukte hoe langer hoe meer angst uit. Het klamme zweet brak hem uit en druppelde langs zijn hoofd.

Op een oogenblik maakte hij dat onbeschrijfelijk gebaar van eene wilskracht, die zich aan tegenstand ontscheurt, 't welk zoo duidelijk uitdrukt: «maar, wie drommel, zou mij willen dwingen?» Toen keerde hij zich schielijk om, zag naar de deur die hij was binnengekomen, trad er heen, opende ze en verliet de kamer. Nu was hij er buiten, in een gang, een lange, smalle gang met verscheidene trappen en deuren, die vele hoeken vormden, hier en daar flauw verlicht als door een ziekenlamp; in de gang waardoor hij gekomen was. Hij schepte adem en luisterde: vóór of achter hem geen gerucht; nu liep hij, alsof men hem vervolgde.

Na verscheidene hoeken van deze gang te zijn voorbijgegaan, luisterde hij nogmaals. Steeds dezelfde stilte, dezelfde duisternis die hem omgaf. Hij was buiten adem, hij waggelde en leunde tegen den muur. De steenen van den muur waren koud, het zweet op zijn voorhoofd was als jis, huiverend richtte hij zich op.

Alleen in deze duisternis staande, van koude en misschien van iets anders bevende, gaf hij zich weder aan zijn gedachten over.

Hij had den ganschen nacht, den ganschen dag gepeinsd; hij hoorde geen andere stem in zijn binnenste dan die hem zeide: helaas!

Zoo verstreek een kwartier. Eindelijk boog hij het hoofd, zuchtte angstig, liet de armen hangen en keerde op zijn schreden terug. Langzaam en verslagen trad hij voort. 't Was alsof iemand hem in zijn vlucht had bereikt en terugvoerde.

Hij trad de raadkamer weder binnen. Het eerste voorwerp dat hij zag was de deurknop. Deze ronde gepolijste koperen knop glinsterde voor zijn oogen als een onheilspellende ster. Hij aanschouwde hem, gelijk een lam het oog eens tijgers zou aanschouwen.

Zijn oogen konden er zich niet van afwenden. Nu en dan deed hij een schrede en naderde de deur.

Zoo hij geluisterd had, zou hij een dof verward bemurmel hebben gehoord, het gerucht in de belendende zaal; maar hij luisterde niet en hoorde niets.

Eensklaps, zonder dat hij wist hoe, stond hij voor de deur, en greep krampachtig den knop; de deur opende zich.

Hij bevond zich in de gerechtszaal.

Hij deed een schrede, sloot werktuigelijk de deur achter zich dicht en bleef toen staan, het tooneel voor zich beschouwende.

't Was een tamelijk groote, flauw verlichte ruimte, nu druk en levendig, dan weder doodstil, met de geheele inrichting van een crimineel proces, met zijn kleingeestige en sombere deftigheid voor 't oog der menigte.

Aan het einde der zaal, waar hij zich bevond, rechters met verstrooide gezichten, in versleten tabbaarden, zich met hun nagels onledig houdende of met de oogen gesloten; aan het andere einde een havelooze hoop volk; advocaten in allerlei houding; soldaten met eerlijke maar ruwe gezichten; oud, beschadigd houtwerk, vuile zoldering, tafels met kleeden, die eer geel dan groen konden heeten, deuren die door de handen smerig waren geworden; langs den wand aan spijkers, lampen uit een herberg, die meer walm dan licht verspreidden; op de tafels vetkaarsen in koperen kandelaars; duisternis, leelijkheid, treurigheid; en uit dat alles ontwikkelde zich een strenge, verheven indruk; want men gevoelde er die gewichtige menschelijke zaak, welke men wet noemt, en die gewichtige hemelsche zaak, welke men rechtvaardigheid heet.

Niemand in deze menigte lette op Madeleine. Aller blikken waren op één punt gericht, een bank bij een kleine deur, tegen den muur ter linkerzijde van den president. Op deze bank, die door verscheidene kaarsen werd verlicht, zat een man tusschen twee gendarmen.

— Deze man — was «de» man.

Hij zocht hem niet, hij zag hem. Zijn oogen wendden zich van zelven in die richting, als hadden zij vooraf geweten waar deze gestalte zich bevond.

Hij meende zich zelven te zien, verouderd, wel niet juist zijn gezicht, maar volkomen gelijkend in houding en voorkomen, met dat borstelig haar, dien schuwen, onrustigen blik, met die kiel, juist zooals hij er uitzag op den dag, toen hij D. binnentrad, vol haat, en in zijn ziel dien afschuwelijken rijkdom van schrikkelijke gedachten verbergende, welke hij gedurende negentien jaren in het tuchthuis had opgezameld.

Sidderend zegde hij bij zich zelven:

— Mijn God! zal ik weder zóó worden?

Deze man scheen ten minste zestig jaar te zijn. Hij had een ruw, dom en woest voorkomen.

Toen Madeleine de deur opende, was men op zijde gegaan om hem plaats te maken, de president had het hoofd gewend en den binnenkomende, in wien hij den maire van M. zag, gegroet. De advocaat-generaal, die den heer Madeleine herhaaldelijk te M. had gezien, bij gelegenheid dat zijn ambtsverrichtingen hem daar riepen, herkende en groette hem insgelijks. Deze bemerkte dit nauwelijks. Hij was ter prooi aan een soort van gezichtsverwarring: hij staarde slechts.

Rechters, een griffier, gendarmen, een menigte vreeselijk nieuwsgierige hoofden, dat alles had hij reeds eerder, eertijds, zeven-en-twintig jaren geleden, gezien. Deze heillooze zaken vond hij hier terug; zij waren hier, zij bewogen zich, bestonden werkelijk; 't was niet een herinnering van zijn geest, een zinsbegoocheling, 't waren wezenlijke gendarmen, wezenlijk erechters, wezenlijke nieuwsgierigen en wezenlijke menschen van vleesch en been. 't Was zoo! hij zag de schrikbarendste beelden uit zijn verleden, met al het vreeselijke der wezenlijkheid, om zich heen verschijnen en herleven.

Dat alles lag open voor hem. Vol afgrijzen sloot hij de oogen en riep in 't binnenste zijner ziel: nooit!

En door een treurig spel van het lot, dat al zijn denkbeelden verwarde en hem schier waanzinnig maakte, was degeen, dien hij voor zich zag, zijn tweede ik! Allen noemden den man, die hier gevonnist werd, Jean Valjean!

't Was een ongehoord visioen: voor zijn oogen had hij een soort voorstelling van het vreeselijkst oogenblik zijns levens, die door zijn eigen schim gespeeld werd.

Alles was er, dezelfde inrichting, hetzelfde uur des nachts, schier dezelfde gezichten der rechters, soldaten en toeschouwers. Alleen bevond zich boven het hoofd van den president een kruisbeeld, hetwelk ten tijde zijner veroordeeling, in de rechtszalen ontbrak. Toen hij gevonnist werd, was God afwezig.

Een stoel stond achter hem; hij liet er zich op nederzakken, ontsteld bij de gedachte, dat men hem zien kon. Toen hij zat, trachtte hij achter een hoop portefeuilles met akten, die op de tafel der rechters lagen, zijn gezicht voor de geheele zaal te verbergen. Nu kon hij zien, zonder gezien te worden. Hij kwam eindelijk tot het volle besef der werkelijkheid; allengs herstelde hij zich. Hij herkreeg die kalmte, waarin men in staat is te luisteren.

Mijnheer Bamatabois behoorde tot de gezworenen.

Hij zocht Javert, maar hij zag hem niet. De bank der getuigen was achter de tafel van den griffier voor hem verborgen. Bovendien was de zaal, gelijk gezegd is, zeer flauw verlicht.

Juist toen hij binnentrad was de advocaat aan het slot zijner pleitrede. Aller aandacht was in de hoogste mate gespannen, de zaak had reeds drie uren geduurd. Sedert drie uren zagen de aanwezenden een man, een onbekende, een wezen van de ellendigste soort, in den hoogsten graad dom of sluw, allengs onder den last eener vreeselijke waarschijnlijkheid zwichten. Deze man, zooals men weet, was een landlooper, die was aangehouden, terwijl hij een tak met rijpe appelen, in een naburigen boomgaard afgebroken, in de hand had. Wie was deze man? Een onderzoek was ingesteld, getuigen waren gehoord; zij waren allen eenstemmig geweest, uit de debatten was genoegzaam licht opgegaan. De beschuldiging luidde: — Wij hebben hier niet alleen een fruitdief, een strooper; wij hebben een roover voor ons, een gewezen tuchteling, die zijn ban heeft verbroken, een allergevaarlijkste schurk, Jean Valjean geheeten, dien de justitie sinds lang zocht, en die, acht jaren geleden, toen hij het bagno van Toulon verliet, gewelddadigerwijze een diefstal heeft gepleegd op den persoon van een jongen savooiaard, kleine Gervais genaamd, een misdaad, waartegen voorzien is bij art. 383 van het strafwetboek en voor welke wij ons een nadere vervolging voorbehouden, zoodra de identiteit wettelijk zal bewezen zijn. Hij heeft een nieuwen diefstal gepleegd. Alzoo herhaling van misdaad. Veroordeelt hem voor de jongste misdaad; later zal hij voor de vroegere terechtgesteld worden.

De beschuldigde scheen ten hoogste verwonderd over deze aanklacht en over de eenparigheid der getuigen. Hij maakte bewegingen en gebaren van heftige ontkenning, of hij beschouwde de zoldering. Hij kon nauwelijks spreken en antwoordde met moeite; maar van 't hoofd tot de voeten loochende zijn geheele persoon. Hij geleek een wezen, looze tegenover al deze om hem geschaarde verstandige lieden, en een vreemdeling te midden der maatschappij, die hem vasthield. Intusschen stond de dreigende toekomst voor hem, de warschijnlijkheid vermeerderde met elke minuut, en de aanwezenden huiverden met meer angst dan hij zelf, voor het vreeselijk vonnis, dat, naar het meer en meer scheen, hem zou treffen. Er bestond zelfs kans, dat, behalve het bagno, de doodstraf over hem zou uitgesproken worden, ingeval de identiteit erkend werd en de zaak van den kleinen Gervais later met een veroordeelend vonnis eindigde. Wie was nu deze man? Van welken aard was zijn ongevoeligheid? Was het stompzinnigheid of list. Begreep hij volkomen, of begreep hij niets? Nopens deze vragen dachten de aanwezigen verschillend, en ook de gezworenen schenen hieromtrent verdeeld. Er was in dit rechtsgeding iets verontrustends en iets vreends, het drama was niet alleen treurig, maar ook duister.

De verdediger had vrij goed gepleit, in die provinciale taal, welke in Frankrijk lang de welsprekendheid der balie heeft uitgemaakt, en waarvan eertijds al de advocaten, zoowel te Parijs als in de kleinste provinciesteden, gebruik maakten, doch die tegenwoordig, klassiek geworden, schier enkel nog maar door de officieele redenaars van het parket wordt gebezigd, waarvoor zij, uithoofde harer deftige welluidendheid en statigen periodenbouw zoo bijzonder geschikt is: de taal waarin een gehuwd man, «echtgenoot» wordt genoemd, de gehuwde vrouw, «gade», Parijs, «het middelpunt der kunsten en beschaving», de koning, «de monarch», monseigneur de bisschop, «een heilig kerkvoogd», de advocaat-generaal, «de welsprekende tolk der wet», de pleidooien, «de woorden welke mien gehoord heeft», de eeuw van Lodewijk de XIV, «de groote eeuw», een schouwburg, «de tempel van Melpomene», de regeerende familie, «het doorluchtig bloed onzer koningen», een concert, «een muzikale plechtigheid», de kommandant-generaal van het departement, «de doorluchtige krijgsheld, die enz.», de seminaristen, «dez jeugdige levieten», de vergissingen aan de dagbladen verweten, «de logen die haar vergift in de kolommen dier organen uitstort» enz. enz.; — de advocaat was dus begonnen met den diefstal der appelen te verklaren — een die in fraaien stijl moeielijk te behandelen is; maar Benigne Bossuet was wel verplicht, in een plechtige lijkrede van een kip te gewagen, en hij heeft zich met glans uit deze moeielijkheid gered. De advocaat had aangetoond, dat de diefstal der appelen niet voldoende bewezen was. — Niemand had zijn cliënt, dien hij in zijn verdediging Champmathieu bleef noemen, over den muur zien klimmen of een tak zien breken. — Men had hem met den tak in de hand aangehouden; — maar hij zeide, dat hij dien op den grond gevonden en opgeraapt had. Waar was het bewijs van het tegendeel? — Zonder twijfel was deze tak na een overklimming afgebroken en medegenomen, en vervolgens door den gestoorden dief weggeworpen; zonder twijfel was er diefstal gepleegd. — Maar waaruit bleek, dat Champmathieu deze dief was? Alleen uit de omstandigheid dat hij een gewezen galeiboef was! De advocaat ontkende niet, dat deze omstandigheid ongelukkiglijk genoegzaam bewezen scheen; de beschuldigde had te Faverolles gewoond; hij was er boomsnoeier geweest; de naam van Champmathieu kon wel van Jean Mathieu zijn oorsprong hebben; dat alles was waar; vier getuigen hadden ook zonder aarzelen en bepaaldelijk dezen Champmathieu als den galeislaaf Jean Valjean herkend.

(Wordt vervolgd.)